

LOZORNO

Spravodaj obce Lozorno

ročník XXI číslo 2 apríl/máj/jún 2023

zadarmo

Na obecných hodoch bude veselo

Tí z vás, ktorí nebudete koncom júla na dovolenke, sa už teraz môžete tešiť na naše **obecné hody**. V **nedelu 30. júla od 15:00 do cca 22:30 hod.** bude **Športový areál Jozefa Ráca** miestom, kde sa môžete stretnúť s priateľmi „na besedu“, naplniť si brušká pri dobrom jedle a nápojoch, vyprázdiť peňaženku pri originálnych výrobkoch našich domácich i cezpoľných remeselníkov a popri tom si zatancovať na skvelej hudbe.

Pre deti bude pripravené interaktívne kúznické vystúpenie majstra **Talostana**. Hudobný program sa bude niesť v trochu „medzinárodnom duchu“. V prvej polovici vystúpia naši miestni umelci a po nich už bude prichádzať na scénu Afrika, Bretónsko a na konci aj trochu Jamajky...

Po kúznickom predstavení pre deti sa najprv odprezentujú naši domáci umelci. Náš mužský spevácky zbor **Enem tak**, odetý do lozornianskeho kroja, budú

Skupina Polemic

Koho neroztancuje Roc'hann, toho zaručene rozhybe skupina **Polemic**. Tá bude čerešničkou na torte nášho „hodového menu“. Známa slovenská kapela, hrajúca štýl ska a reggae, funguje už tridsaťpäť rokov. Chlapci nám prinesú osviežujúci koktejl známych piesní i nových letných hitov.

Počas hodov bude aj obľúbený domáci **remeselnícky jarmok „Lozorské všelico“**. Ten bude prebiehať v čase od 15:00 do 20:00 hod. Nebude chýbať ani **futbalový hodo-vý zápas**, chutné gastroobčerstvenie a vtipný **Fotokútik**.

Podujatím nás bude sprevádzať obľúbený moderátor **Roman Bomboš**.

Vidíme sa na hodoch priatelia!

B.H

Skupina Roc'hann

striedať mažoretky **Soffinky**, so svojimi novými choreografiami.

Atmosféru Afriky nám prinesie spevák, gitarista a bubeník **Mustapha El Boudani**. Má podmanivý hlas, prirodzenosť a duša nomáda. Veď sa aj narodil vo veľkej nomádskej rodine, v Maroku, blízko púšte Sahara. Predstaví nám tradičný, autentický folklór a saharskú hudbu, ktorá sa dnes hrá. Jeho piesne sú o prírode, ľuďoch, zvieratách, hviezdach, láske, Bohu a púšti a sú spievané v jazyku Hassani (dialekt Hassaniya).

Z Afriky sa preniesieme do Bretónska vďaka hudobnému zoskupeniu **Roc'hann**. Môžete si ich pamätať z osláv Sviatku hudby, kde nechýbali na žiadnom ročníku. Skupina vznikla na podnet dvoch, už niekoľko rokov na Slovensku žijúcich Francúzov. Ich cieľom je priblíženie a spoznávanie Bretónska prostredníctvom hudby, spevu a tanca. Tak dajte sa do páskavých tričiek a nacvičte si doma bretónske tance, aby sme si mohli spolu zatancovať!

Spevák Mustapha El Boudan

OZNAMY OBCE

Ospravedlnenie

Obecný úrad Lozorno sa úprimne ospravedlňuje p. R. Mózoovi za chybu spôsobenú zverejnením jeho osoby ako daňového dlžníka v Spravodaji Lozorno v apríli 2023.

Zákazy a obmedzenia použitia vody z vodovodu

S práve začínajúcim letným obdobím, ktoré vzhľadom na zmenu klímy je už pravidelne sprevádzané veľkým suchom a dôsledkami vo forme možného obmedzenia výdatnosti zdroja obecnej vody alebo poklesom jeho hladiny vás prosíme o šetrné a úsporné nakladanie s vodou z obecného vodovodu. Záujmom prevádzkovateľa vodovodu – spoločnosti LOZORNO spol. s r.o. a obce je zabezpečenie nepretržitej dodávky vody z vodovodu v štandardnej kvalite, čo však najmä v tomto období vyžaduje zodpovedné nakladanie s ňou.

Obecný úrad upozorňuje, že od 1.6.2023 nadobudlo účinnosť **Všeobecne záväzné nariadenie obce Lozorno č. 4/2023 o spôsobe náhradného zásobovania vodou, náhradného odvádzania odpadových vôd, o zneškodňovaní obsahu žump a o dočasnom obmedzení a dočasnom zákaze užívania pitnej vody z verejného vodovodu.**

Vo vzťahu k dočasnému obmedzeniu a dočasnému zákazu užívania vody z vodovodu z tohto predpisu, ale aj zo zákonov na základe ktorých bol vydaný, vyplýva možnosť vyhlásiť dočasné opatrenia vo forme obmedzení alebo zákazov.

Podľa prijatého VZN takéto obmedzenia alebo zákazy používania vody z obecného vodovodu **vyhlási starosta obce a zverejňujú sa** na úradnej tabuli, na internetovej stránke obce a spoločnosti LOZORNO spol. s r.o. a vyhlásením v obecnom rozhlase.

Obmedziť alebo zakázať možno:

- používanie pitnej vody z verejného vodovodu na polievanie a umývanie áut,
- napúšťanie bazénov a záhradných jazierok,
- používanie pitnej vody na stavebné a technické účely.

Úsporným nakladaním s vodou z obecného vodovodu počas tohto leta môžeme pomôcť predísť vyhláseniu podobných obmedzení a zákazov. Ďakujeme, že venujete pozornosť zodpovednému nakladaniu s pitnou vodou z obecného

vodovodu a prispievate tak k udržateľnosti jej dodávok aj do budúcnosti.

Viac na webovej stránke www.lozorno.sk.

Nové pravidlá pre nakladanie s odpadovými vodami zo žump

Vo vzťahu k zneškodňovaniu obsahu žump zo skôr spomínaného predpisu, ale aj zo zákonov na základe ktorých bol vydaný, vyplýva, že:

- Obsah žumpy **môže byť zneškodnený LEN** jeho odčerpaním bez únikov strát a následným odovzdaním v zariadení vykonávajúcim zneškodňovanie odpadových vôd zo žump.
- Vlastník žumpy **je povinný** zabezpečiť jej pravidelné vyprázdňovanie a nepreplňovanie vzhľadom na jej kapacitu a likvidáciu odpadových vôd z nej výlučne v zariadeniach na to určených.
- **Iné nakladanie** s odpadovými vodami zo žump, najmä tiež ich čerpanie a voľné vypúšťanie do vodných tokov, recipientov, na povrch, ich zapracúvanie do pôdy a pod. **sa ZAKAZUJE.**
- **Vlastník žumpy je povinný uchovávať doklady preukazujúce zneškodnenie obsahu žumpy, najviac však za dobu 3 roky dozadu,** a plnenie povinností podľa ods. 1 a 2 a na výzvu obce Lozorno preukázať ich predložením. **Z uchovávaných dokladov musia byť zrejmé najmä dátum a množstvo vyvezeného obsahu a miesto jeho konečného umiestnenia a likvidácie.**
- Vlastník žumpy **je oprávnený** preniesť plnenie povinností podľa tohto článku na jej užívateľa (nájomcu, správcu a pod.), pričom o tom musí informovať obec vopred. V takomto prípade za plnenie povinností ručí.

Viac na www.lozorno.sk. Ďakujeme, že venujete pozornosť zodpovednému nakladaniu s odpadovými vodami a prispievate tak k ochrane životného prostredia.

Výzva na starostlivosť o pozemky

Vážení obyvatelia obce a vlastníci pozemkov v obci, do vašej pozornosti dávame, že v zmysle platného VZN č. 8/2019 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území obce Lozorno má každý vlastník povinnosť udržiavať stav ním vlastneného pozemku tak, aby tento nenarušoval vzhľad a prostredie obce a neohrozoval iné osoby. Pozemky hraničiace s verejným priestranstvom (cesty, chodníky a podobne) a porasty na nich musia byť trvale upravené a udržiavané tak, aby porasty na nich rastúce, veci na nich umiestnené alebo uložené (napr. konáre stromov a kríkov) neprekážali pri pou-

žívaní verejného priestranstva na určený účel a aby sa z nich nešírili semená burín a invázne druhy rastlín. **Pozemky v obci musia byť riadne pokosené aspoň v páse 3 m od ich hranice dvakrát ročne, jedenkrát v mesiacoch máj – jún a druhýkrát v mesiacoch september – október.** Pozemky musia byť riadne zbavované burín a inváznych druhov rastlín.

Aj zo zákonných predpisov (napr. Zákon č. 220/2004 Z. z. a iné) vyplýva pre každého vlastníka, nájomcu alebo správcu pozemkov povinnosť odstraňovať buriny z poľnohospodárskych aj nepoľnohospodárskych pozemkov a chrániť tak prirodzené funkcie pôdy, ktorá je jednou zo zložiek životného prostredia.

Veľkým rizikom zaburinenia je šírenie semien alergénov a inváznych rastlín, ktoré najmä našim najmenším, ale aj starším občanom spôsobujú veľké zdravotné riziká. Okrem toho na takýchto pozemkoch je zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov.

V záujme naplnenia citovaných ustanovení právnych predpisov a za účelom zabráneniu vzniku a trvaniu nežiadúceho stavu obec Lozorno **vyzýva** vlastníkov, užívateľov a správcov pozemkov v k. ú. Lozorno na ich dôsledné dodržiavanie, najmä **na odburinenie ich pozemkov, ich riadne obhospodarovanie vrátane pravidelnej kosby.**

Neudržiavané a zaburinené pozemky nie sú dobrou vizitkou pre ich majiteľov ani pre Lozorno. Ďakujeme všetkým tým, ktorí sa o ne riadne starajú.

Spracovala: Katarína Danková, referát životného prostredia

Oznámenie o povinnosti uzavretia nájomnej zmluvy na hrobové miesto

Obec Lozorno ako prevádzkovateľ pohrebiska oznamuje občanom, že v zmysle zákona o pohrebníctve č. 131/2010 Z.z. právo užívať hrobové miesto vzniká uzavretím nájomnej zmluvy. Preto žiadame občanov, ktorí užívajú hrobové miesta a nemajú splnené podmienky užívania, t. j. nemajú uzatvorenú nájomnú zmluvu na hrobové miesta svojich príbuzných, aby tak učinili na Obecnom úrade Lozorno počas úradných hodín.

V zmysle cenníka cintorínskych odplát obce Lozorno je nájomné za hrobové miesto stanovené takto:

- - za jednohrob na 10 rokov 35,00 EUR
- - za dvojhrob na 10 rokov 60,00 EUR
- - urnové miesto pre 4 urny na 10 rokov 35,00 EUR

Správy z obce

Máj

- Memorandum o spolupráci na príprave dvoch nových regionálnych železničných tratí – z Vajnora do Pezinka a z Lamača do Lozorna podpísali štatutári Ministerstva dopravy, Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) a Železníc Slovenskej republiky (ŽSR).

- Starosta absolvoval stretnutie so zástupcami Úradu vlády SR a Ministerstva regionálneho rozvoja a informatizácie. Hlavnou témou bolo čerpanie finančných prostriedkov z Plánu obnovy.

- Deti zo Superar – žiaci základných škôl z Bratislavy, Lozorna, Detvy, Veľkého Krtíša a Viedne sa spojili so Slovenským komorným orchestrom a vystúpili spoločne v Koncertnej sieni Slovenskej filharmónie. „*Famózný zážitok! 150 detí v krásnom prostredí Slovenskej filharmónie za doprovodu „živého“ orchestra zaspievalo niekoľko piesní a ako poslednú zaspievali pieseň od Eltona Johna. Nasledoval standing ovation a obrovský neutíchajúci potlesk, aj slzičky sa zaleskli na našich tvárach. Ďakujeme za krásny zážitok deti!*“ (Anna Brennerová)

Jún

- Odštartovali sme verejné obstarávanie na dodávateľa rekonštrukcie domu smútku.

- Spoločnosť Lozorno spol. s r.o. odstránila najväčšiu nepovolenú skládku biologického odpadu na Hlbokej ul. Touto cestou vyzývame občanov, aby zelený odpad vozili na oficiálne kompostovisko a nahlasovali občanov, ktorí tak nerobia.

- Konali sa daňové dni. Možnosť uhradiť svoje dane využilo cca 400 občanov. Ďakujeme!

- Zasadala obecná rada a finančná komisia.

- V roku 2022 sme v obci vyseparovali odpad v celkovej hmotnosti 185 084 kg.

- A mužstvo našich futbalistov sa stalo v jednom kole pred koncom súťaže víťazom 6. ligy Bratislavského futbalového zväzu. Pripájame sa ku gratuláciám.

- Zasadala bezpečnostná rada okresu Malacky, na ktorú sme boli prizvaní prezentovať pripravenosť našej obce v oblasti civilnej ochrany.

- Naše mažoretky Soffi Lozorno získali striebornú medailu a titul I. Vicemajster Európy na Majstrovstvách Európy v mažoretkovom športe v slovinskom Maribore. Gratulujeme a ďakujeme dievčatám za krásnu reprezentáciu našej obce a celého Slovenska!

- Prebehla rekonštrukcia železničného priestestia pri potravinách Coop Jednota.

- Pokračujú práce v základnej škole.

- Pracovníci Lozorno spol. s r.o. upravili záhon pred obchodom Coop Jednota a dokončili parčík na Zvončinskej ulici.

- Starosta sa zúčastnil pretekov mladých hasičov v Malých Levároch, kde podporil naše družstvo z Lozorna. Výsledok je 1. miesto. Ďakujeme!

- Cez víkend starosta absolvoval s našimi obecnými policajtami nočné kontroly dodržiavania otváracích hodín v reštauračných prevádzkach na území obce. Pritom na mieste zistili opakovane ich nedodržiavanie a porušovanie v prevádzke BOUTIQUE HOTEL A REŠTAURÁCIA PRI MLYNE, prevádzkovanou spoločnosťou Pri mlyne hotel a restaurant s.r.o. Aj touto cestou vyzývame občanov k dodržiavaniu platného režimu, najmä tiež s ohľadom na pravidlá nočného kludu a verejného poriadku v obci.

- Príslušníci Obcej polície Lozorno a členovia Dobrovoľného hasičského zboru Lozorno sa zúčastnili školenia poskytovania urgentnej zdravotnej starostlivosti, ktorý realizovala Academy of Emergency Medicine - Akadémia Urgentnej Medicíny. Kurz bol zameraný najmä na zastavovanie masívneho krvácania, spriechodňovanie dýchacích ciest, krvný obeh a prevenciu podchladenia. Ti, ktorí mali záujem, mali možnosť si vyskúšať rôzne spôsoby zastavovania akútneho krvácania v praxi. Ďakujeme za toto školenie a veríme, že bolo prínosné pre všetky zúčastnené ochranné zložky v obci.

- Koncom júna ocenil starosta troch žiakov ZŠ Lozorno, ktorých vybrala pedagogická rada na základe rôznych kritérií. Ocenenie získali Adelka Stolarová, Filip Vida a Dávid Horvát. Každý bol ocenený pre iné zásluhy a výnimočnosť, no vo všetkých troch prípadoch rezonovalo jedno: sú inšpiráciou pre ostatných spolužiakov. Sme radi, že máme v Lozorne takýchto šikovných a výnimočných žiakov a veríme, že budú príkladom aj pre ďalších a vyrastie nám inšpirujúca a výnimočná generácia mladých Lozorňanov.

Rozpis zvozu komunálneho odpadu v obci Lozorno, 2. polrok 2023

Dátum	Deň	INTERVAL ZVOZU 1 x mesačne	INTERVAL ZVOZU 2 x mesačne	INTERVAL ZVOZU 4 x mesačne
06.07.2023	Štvrtok	X	X	X
12.07.2023	Streda			X
19.07.2023	Streda		X	X
26.07.2023	Streda			X
02.08.2023	Streda	X	X	X
09.08.2023	Streda			X
16.08.2023	Streda		X	X
23.08.2023	Streda			X
30.08.2023	Streda		X	X
06.09.2023	Streda	X		X
13.09.2023	Streda		X	X
20.09.2023	Streda			X
27.09.2023	Streda		X	X
04.10.2023	Streda	X		X
11.10.2023	Streda		X	X
18.10.2023	Streda			X
25.10.2023	Streda		X	X
02.11.2023	Štvrtok	X		X
08.11.2023	Streda		X	X
15.11.2023	Streda			X
22.11.2023	Streda		X	X
29.11.2023	Streda			X
06.12.2023	Streda	X	X	X
13.12.2023	Streda			X
20.12.2023	Streda		X	X
28.12.2023	Štvrtok			X

Námestie sv. Kataríny v Lozorne zmení vzhľad

Vizualizácia nám. sv. Kataríny po rekonštrukcii

Obec Lozorno začína s realizáciou rekonštrukcie námestia sv. Kataríny.

Celá rekonštrukcia spočíva v zmene trvalého dopravného značenia, ktoré bude

odstránené.

Vodorovné dopravné značenie poskytnú na pravej strane vozovky v smere na Staničnú ulicu v línii 7 parkovacích miest, ktoré budú oddelené od pešej zóny kostola sv. Kataríny veľkými kvetináčmi s vysadenou zeleňou. Okrem zelene budú hranicu parkoviska a oddychovej zóny

skrášľovať aj kvetináče s ťahavými rastlinkami.

Stĺpiky pred kostolom budú odstránené, aby sa vytvoril priestor pre slávenie bohoslužieb. Od Hlavnej ulice pred reštau-

ráciou U Melónka budú v počte 5 zvislých stĺpikov posunuté o 1 m smerom k námestiu, aby sa vytvoril z dopravného hľadiska bezpečný priestor na zásobovanie reštaurácie.

Do priestoru pred kostolom bude možné vojsť cez 3 m širokú obslužnú komunikáciu, ktorá bude slúžiť pre vstup do rodinných domov, prípadne do kostola. Táto komunikácia bude vybavená parkovacím stĺpikom na solárnu energiu a diaľkové ovládanie.

Všetky nerovnosti budú doasfaltované a v budúcnosti sa celé námestie vydláždi prírodnými kamennými kockami.

Pevne veríme, že sa vám rekonštrukcia námestia sv. Kataríny bude páčiť.

Jaroslav Chrapko,
referent investičného oddelenia

Služby ADOS sa poskytujú aj u nás v obci

Čo je vlastne ADOS? Je to Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti poskytovaná v domácom prostredí, resp. u vás doma, alebo aj v inom sociálnom prostredí. Služby sa poskytujú fyzickým osobám, zdravotný stav ktorých si vyžaduje ošetrovateľskú starostlivosť, sú imobilní (nechodiaci), alebo čiastočne nechodiaci a nie sú schopní prísť do ambulantného zariadenia. Ďalej aj osoby, ktorých zdravotný stav si nevyžaduje ústavnú (nemocničnú) liečbu. Domáca ošetrovateľská starostlivosť je poskytovaná osobám vo všetkých vekových kategóriách, navrhuje ju lekár všeobecnej

zdravotnej starostlivosti (obvodný lekár), s ktorým má osoba uzavretú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Stav, ktoré treba ošetrovať po hospitalizácii doporučuje nemocničný lekár, alebo treba priamo kontaktovať ADOS. O poskytnutie zdravotnej starostlivosti môže požiadať aj rodinný príslušník, sused či známy.

K základným výkonom v rámci domáceho ošetrovania patrí: ošetrovanie rán, chronických rán, rán po úrazoch, diabetických rán, preležanín (deku-bitov), vredov predkolenia, podávanie hydratačných infúzií, ošetrovanie stômií, polohovanie, meranie vitálnych funkcií, venózne odfery, odfery biologického materiálu, podávanie injekčnej liečby, pooperačné a poúrazové stavy, po NGMP, ošetrovateľské rehabilitácie,

edukácia ohľadne zdravotnej starostlivosti a všetky výkony ordinované lekárom. Prácu vykonávajú kvalifikované zdravotné sestry s patričným vzdelaním, sústavným vzdelávaním a špecializáciou v komunite. Niekedy je práca dosť náročná, nakoľko sa snažíme pracovať za každých podmienok, no pacient je vždy na prvom mieste.

Cieľom starostlivosti o pacienta v ADOS je zlepšiť kvalitu jeho života, naplniť jeho fyzické, psychické aj sociálne potreby a dôležité je naučiť ho adaptovať sa na zmenenú životnú situáciu v dôsledku zmeny zdravotného stavu a pomôcť rodine zabezpečiť čo najkvalitnejší život pre ich blízkeho.

Naše výkony hradia všetky zdravotné poisťovne – VŠZP, UNION, Dôvera.

Kontakt:

**Hoozová Dajana, 0917 047 831,
Findlová Kvetka, 0915 525 566.**

Hoozová Dajana, člen sociálnej komisie

Pripravujeme zubnú ambulanciu pre deti

Vaše zubné centrum má pre vás dobré správy. Momentálne pracujeme na rekonštrukcii našich priestorov, v ktorých budú pre vás pripravené ďalšie ambu-

lancie. Najlepšie je na tom to, že konečne pripravíme ambulanciu aj pre **vaše deti**. V nových priestoroch našej kliniky vás bude čakať nová, šikovná detská pani doktorka, s ktorou sa už mnohé deti z Lozorna zoznámili. náš odborný tím sa neustále rozrastá a preto nielen rozšíri-
me, ale aj obnovíme priestory našej kliniky, aby ste sa u nás cítili čo najlepšie. V našej klinike budeme čoskoro posky-

tovat špičkové a bezbolestné ošetrovanie už pre všetky vekové kategórie. Tešíme sa na vás všetkých a hlavne na vaše deti.

Všetky potrebné informácie vám radi poskytneme na našej recepcii: + 421 911 215 557.

MDDr. András Ilkó,
Vaše zubné centrum, Lozorno

Kaleidoskop podujatí

Zabávali sme sa v divadle

V apríli sme v Centre kultúry Lozorno mohli zažiť autorskú komédiu dvoch skvelých hercov a improvizátorov, Olgy Belešovej a Romana Pomajba. **Zoznamka alebo Prečo ešte nemám svojho Milana**, je vzrušujúcou hrou s mužsko-ženským princípom. Stali sme sa účastníkmi sedemdňo-

vého „spoznávacieho“ zájazdu do Bulharska. Spolu s pani Erikou, odborníčkou na všetko a pánom Milanom, delegátom a záchranárom v jednej osobe, sme pcestovali luxusným autobusom k moru, aby sme sa naučili ako nadviazať očný kontakt, ako preskočiť iskru a ako zvládnuť krízu vo vzťahu ... „Už dávno sme sa tak dobre nezabavili. Takýto relax potrebujeme častejšie.“ – ďakovala návštevníčka predstavenia.

Postavili sme máj

Ako by to vyzeralo, keby pre obecným úradom nestál poriadny máj? A tak v nedeľné poobedie pred prvým májom sme si náš máj ozdobili aj za pomoci detí, ktoré prišli so stužkami. Potom ho chlapi z nášho Dobrovoľného obecného hasičského zboru spolu s pánom „žeriavnikom“ postavili a bezpečne osadili.

Kto zostal dlhšie, mohol si posediť pri veselej muzike country skupiny Pohodička, chutných pagáčikoch a pri ríbezlovom vínku, ktoré venovali potraviny FarmaRynk. Za zabezpečenie celej akcie a pomoc ďakujeme okrem vyššie spomínaným aj p. starostovi, chlapom z Lozorno spol s.r.o., obecnej polícii a dobrovoľníkom. Sme radi, že sa u nás tieto tradície ešte udržujú. Bolo to milé „pohodičkové“ popoludnie.

Lozorský húteček

V druhú májovú sobotu sa konal v príjemnom prostredí dvora a záhrady za predajňou FarmaRynk Lozorno **1. ročník vínneho festivalu Lozorský húteček**. Predstavilo sa na ňom niekoľko popredných slovenských aj zahraničných vinárstiev. Okrem ochutnávky vín ste si mohli s priateľmi posediť pri cimbalovej muzike, alebo chutnom občerstvení a tiež ste mohli zažiť prezentáciu knihy.

„Lozorský húteček sa vydari na jedničku. Sem vďačný, že Húteček Starína Maceja z dolného konca mohéu byť pri tem a mjeu úspech.

Rádzi sme aj s Petrom Stankovičom prispeli ke krásnej atmosfére tohoto pjekného podujacá. Veliká vďaka Richard Rybár“ (Bobo Blecha)

Podujatie zorganizoval FarmaRynk (bratia Rybárovci), s podporou obecného úradu.

Oslávili sme Deň matiek

Skvelá atmosféra bola na celoobecnej oslave ku Dňu matiek, ktorá sa konala v druhú májovú nedeľu v CK Lozorno. Ďakujeme zo srdca všetkým vystupujúcim detičkám - z umeleckej, materskej i základnej školy, ich učiteľkám a učiteľom, ktorí s nimi trpezlivo nacvičili pekný program, mažoretkám Soffinkám, dievčatkám tanečníckam pod vedením Deni Rybárovej, speváckam z Lozy, moderátorky Peťke a zvukárovi Peťovi. Za veselé maľované kamienky pre mamičky ďakujeme deťom zo školskej družiny a ich p. učiteľke Janke H. a obecnému úradu za krásne kvietky, ktoré potešili každú prítomnú mamičku či babičku. Milé mamičky, sme radi, že vás máme!

Priniesli sme deťom rozprávku

V máji sme mali aj poslednú rozprávkovú nedeľu pred letom. Divadlo MaKiLe nám prišlo zahrať rozprávku O troch prasiatkach. Najbližšia Rozprávková nedeľa bude až v septembri. Príde k nám Bratislavské bábkové divadlo s Osmijankovými rozprávkami o princeznách. Už teraz sa na to tešíme.

Spolu nám bolo veselo a spevavo

Koncom mája sa sálou v „starom kulturáku“ niesol spev mužských speváckych zborov, ktoré prišli na pozvanie našich chlapcov z Enem tak.

„Náš zbor sa pravidelne schádza každý štvrtok v klube dôchodcov od roku 2007, kde si nacvičujeme nové pesničky a keď dostaneme pozvanie na nejaké podujatie, tak si pripravujeme repertoár podľa

druhu akcie. Rokmi sme sa už dostali do povedomia nielen v okolitých dedinách, ale pomerne často sme pozývaní na Moravu, kde sa stretávame so zbormi na rôznych akciách, či je to spievanie pri cimbalovke, na výstavách vína a pod. Tiež sme vystupovali na festivale záhoráckej piesne v Záhorskej Bystrici, ďalej sme boli pozvaní na oslavu stého výročia založenia Slováckeho krúžku Skaličané v Bratislave, kde vystupovali Slovácky krúžok z Prahy, z Brna, Kunovic a my - Enem tak" – povedal nám vedúci súboru Milan Havel.

Každý rok organizujú aj u nás v Lozorne stretnutie mužských speváckych zborov a tak tomu bolo i tento rok, 27. mája. Na podujatí „Tak vítajte u nás!“ (9. ročník) vystúpili hostia: mužský zbor z Kobylí, z Miroslavských Kníníc, MZ Klobouky u Brna, Smolínčané a naši chlapi z Enem tak.

Všetci účinkujúci boli skvelí a okrem veselých „pjesničiek“ nám predviedli aj svoje unikátne kroje. Mimochodom, vedeli ste, že ak má chlap v kroji za klobúkom pierko, tak to znamená, že je slobodný?

Po odprezentovaní sa všetkých zborov nasledovalo spoločné spievanie s obecnosťou v sále, potom už večera a spievanie pri vínu a harmonike. Každý zbor dostal na pamiatku kachlicu, vyrobenú deťmi a p. učiteľkou zo Súkromnej umeleckej

školy v Lozorne. Boli na nej zobrazené dominanty Lozorna – kostolík a hasičská zbrojnica. Ďakujeme všetkým účinkujúcim a veríme, že im bolo v Lozorne dobre a radi sa sem niekedy vrátia.

Deň detí sme oslávili na novom mieste

Kvôli prebiehajúcej rekonštrukcii ZŠ Lozorno sme tentokrát neboli v areáli školy, ale MDD prebiehalo na športovom areáli Jozefa Ráca. Využili sme priestor okolo futbalového ihriska a v sále. Tam boli pre deti pripravené rôzne hry, súťaže, tvorivé aktivity, nafukovacie atrakcie, maľovanie na tvár a na konci sladká odmena. Do realizácie programu sa zapojili aj naše miestne spolky a organizácie, športové kluby a dobrovoľníci, ktorým veľmi pekne ďakujeme. Vďaka nim deti zažili popoludnie plné radosti a zábavy.

Text: Barbora Hurajová, foto: B.H. a Ľibor Végħ

Máj je mesiac majálesov, zábavy a tancovačiek

Všetci si to dobre pamätáme. Čas prevoňaný orgovánom, konvalinkami, pivonkami, bielymi kalinami. Často je to čas vyplnený stretnutiami pri dobrej muzike a precitenej priateľstvom. A tak tomu bolo aj 20. mája tohto roku.

V sále Kultúrneho domu na Športovom námestí sa stretli členovia ZO SZTP v Lozorne. Privítala ich príjemná muzika, ale nielen na počúvanie. O členoch našej organizácie sa vie, že tancujú aj s barlami, či s palicami. Čo na tom, že bolí chrbát, či

pichá v kolene. Pri tanci nič neboli.

Hrali nám opäť chlapi Lábjané: Mgr. Peťo Veselý a Rado Ďurďovič. Pochutnali sme si na dobrom guláši, ktorý nám pripravili manželka Iváková a H. Remžová. Vďaka posielame predsedovi poľovného združenia Podhorie, p. J. Haramiovi, i členom, že sú vždy ochotní prispieť hlavnou ingredienciou.

Členky ZO, pp. Marta Jánošová, Anička Heseková, Anežka Minarovičová, Helenka Remžová, Olga Stolarová, Helenka Horvátová, Anežka Želipská, Vlasta Petrášová, Janka Ritomská, Anička Hricová napiekli výborné zákusky i pagáčky. Mnohí nám prispeli vecnými darmi do tomboly, ale potešili nás aj sponzorské dary od p. M. Haramiu, p. Š. Eliaša, p. Z. Bočevovej, Mareka Ritomského, FarmaRynk p. Rybára, p. Šimoničovej z predajne Drogéria, p. Anežky Štefekovej. Za každý dar sme vďační, nakoľko už sme nedostali dotáciu z OÚ.

Členky výboru aj tentokrát vyvinuli veľké úsilie, aby zabezpečili túto našu akciu k maximálnej spokojnosti všetkých našich členov. A že sa nám to podarilo, svedčia aj slová našich členov, ich úsmev na tvári a chvála do našich radov. Je našim pránim, aby sme sa naďalej v takej dobrej atmosfére stretávali a spoločne sa všetci dobre cítili.

A. R., predseda ZO SZTP, foto: B. Hrbeková

Vážená pani Mária Šípová (rod.Šurinová) „90“

Tak, ako každé ročné obdobie má svoje čaro, tak aj každá etapa života je niečím jedinečná. Vieme, že jeseň preukáže silu celého roka v úrode. Tak jeseň života preukáže celoživotnú múdrosť i skúsenosť.

Milá naša jubilantka! Dožili ste sa vďaka Pánu Bohu krásneho výročia.

Za Vami zostalo veľa čínorodých rokov. Aktivne ste sa zapájali do diania, do verejného života v obci. Všetci si Vás pamätáme ako spievajúcu poštárku.

Žartom sa hovorilo, že Marišce Šípce aj „picigl spíva“. Váš spev sa od Vašich dievčenských liet ozýval z chórusa, pri svätých omšiach, pri cirkevných pohreboch a od roku 1976 ste boli členkou speváckeho súboru žien. A tak ako ste boli členkou Únie žien, boli ste aj členkou TJ

cvičenia žien, nácvikov spartakiád.

Najviac nás teší, že ste živá kronika. Máte neskutočne dobrú pamäť. Preto si s Vami radi pospomíname na „staré dobré časy“. Vážime si priateľstvo s Vami, ceníme si každú dobrú radu, ale hlavne tie milé spomienky.

Záverom zo srdca naše spoločné želania:

„Nech Vás ruky Božie chránia a nech Pán splní všetky Vaše prania, ktoré denne vkladáte do svojich modlitieb“.

Priateľky - speváčky, členovia ZO JDS, ZO SZTP a členovia Sv. ruženca

Šípová Mariška je ako ružička, plná optimizmu, má veľa milých spomienok na dobré časy minulé a zážitky nezabudnuteľné.

To všetko v myšliach Tvojich stále trvá, lebo Ty si v skutočnosti stále mladá, i keď nie si už malá, v živote si sa známou vo funkcii poštárky stala.

Perničky si piekavala, do krabice ukladala. Dlhší čas si si nepamätala, až pri náhode v špajzi objavila. Cestou pri roznášaní pošty si ich darovať chcela.

Len čo si ich ochutnala, raz-dva bolo po nich

a darovanému sa nepotešil veru nik. JUBILANTKA, 90-tnička, to nie je len tak, skorej by sa Ti hodila z nich polovička, lebo si dobrá pamätníčka.

Aj keď z veľkej zvedavosti si nahaňala po dedine jedného vtáčka a pošta preto meškala.

A. H.

Bude za nás kto spívať

Každý deň je príležitosťou urobiť ho krajším. Dňa 26. mája sa to našim „chuapcom – spievákom“ z Enem tak podarilo.

Zorganizovali krásne sobotné popoludnie pod názvom: „Tak vitajte u nás!“

Ich pesničky nám vniesli radosť do srdiečka. Mali nový repertoár, precízne nacvičený. V sále vládla veselá atmosféra aj po ukončení spoločného programu. Šepkalo sa, že naši „chuapci sú najlepší aj najkrajší“.

Po vystúpení piatich speváckych súbo-

rov sa ešte spoločne neformálne spievalo pre radosť účinkujúcich, ale hlavne nás, vďačného publika.

Veľká vďaka vám, milí naši speváci za každé vystúpenie doma, po okolitých dedinách, či na Morave. Vaša *pesnička nesmie nikdy stratiť huas*, lebo robíte dobre meno nášmu Lozornu.

Iste najväčšia vďaka patrí **p. Milanovi Havlovi** - vedúcemu súboru. Nie je tak starý, ako veľa si „mjerkuje“, najradšej však „notuje“. Zorganizoval milé podujatia, ako Katarínske či Martinské spievania, ktoré sme si všetci obľúbili.

V spomienkach nám zostávajú v mladosti odohraté zábavy, svadby, turistické akcie, činnosti v organizácii záhradkárov i guláše pre členov ZO JDS v Lozorne, kde mal p. M. Havel nezastupiteľnú pozíciu.

A preto sa, milý náš jubilant pán **MILAN HAVEL**, s radosťou v srdci staviame do radu gratulantov, medzi tých, ktorí Ti chcú vysloviť vďaku. Vďaku za ochotu pomáhať, robiť ľuďom radosť a slovami

lahodne vyspievaných piesní rozveseliť srdcia nám, poslucháčkam.

Ku Tvojemu milému životnému jubileu 80 rokov Ti prajeme hlavne zdravia pevného, by si stále čistú myseľ mal, svojím hlasom ospieval ešte veľa spoločných akcií.

Nech sa Ti vydaria všetky plány, všetky sny, nech Ti Boh zéhná roky, dni.

To Ti prajú speváčky M. Šípová, J. Masárová, H. Havlíková, M. Lančaričová, M. Kelečinová, T. Maloucová, M. Masárová a A. Ritomská

Milan, pred pár rokmi, toť 7.7., si uzrel svetlo sveta

a dnes je práve čas, keď zaslúžiš si ruku podať a aj zablahoželať.

Keďže Teba aj milovníci vína vždy očakávajú

a tí, ktorí sa aj stromkami zaoberajú,

na jar Ti radi brány otvárajú a potom už len nožnice cvakajú.

Všetci ti Ti určite veľa, veľa zdravia želajú a radi sa s Tebou - jubilantom stretajú.

A. H.

V mužskom speváckom súbore Enem tak má stále miesto aj náš priateľ, pán Anton JÁNOŠ, ktorý sa dňa 26.6.2023 dožil významného životného jubilea 80 rokov.

Od svojej mladosti spieva aj v cirkevnom zbore v našom kostole. Podieľa sa na cirkevných obradoch poslednej rozlúčky na miestnom cintoríne. Ako poslanec sa aktívne zapájal do života v našej obci po tri volebné obdobia. Za mnohé sme mu vďační. Preto z príležitosti jeho narodenín dovoľujeme si

nášmu jubilantovi zaželať plné zdravie a veľa síl do jeho činnosti, ktorú vykonáva ku chvále a sláve Božej s otvoreným srdcom a pokojom v duši.

Človek je vraj krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi. Hovorí sa, že aké sú myšlienky, také sú aj činy. Činy a skutky tvoria

rámec života. Náš obdiv a obľubu si získal svojím správnym životným štýlom, ochotou a dobrotou.

Preto, nech mu patrón svätý Anton či vo dne, či v noci je stále na pomoci.

Zo srdca priatelja a všetci dobrí kamaráti.

Zážitky z divadelných dosiek

Milí diváci a priaznivci nášho divadla, tento rok je pre naše divadlo výnimočný. Tak ako na ceste života človeka, tak aj na ceste nášho divadla sa objavuje prvý krížik. Áno je to tak, **naše ochotnícke divadlo VaDiDlo oslavuje desať rokov.**

Počas 10 rokov sme nacvičili 5 divadelných hier, ktoré si (pevne verím) našli vo vašich srdciach svoje miesto. Naša prvotina „Ako sme slávili sviatok matiek“ je stále aktuálnou témou. Keď to mám tak zhrnúť, sme divadlo, ktoré je veľmi pestré, čo sa týka jeho repertoára. Od autorských diel cez ľudové témy až po zložitejšie, vážnejšie témy spoločnosti. Nezabúdame však ani na našich najmenších. Rozprávka „Dvaja tovariši“ mala u detí úspech a sme radi, že ju môžeme stále pre nich hrať. Po diva-

Ako sme slávili sviatok matiek - rok 2014

delnej hre „Čertice alebo škriepky v Chiozze“, ktorá je našim aktuálne hraným predstavením, sme sa rozhodli opäť zamerať na deti a momentálne pre ne pripravujeme rozprávku s názvom nie nie, toto prezrádzať nebudem. Nechajte sa prekvapiť.

Hluchá babka - rok 2015

Počas piatich rokov existencie divadla sa založilo „detské“ divadlo, ktoré nám, žiaľ, korona trochu stopla. V roku 2018 naši malí a mladí divadelníci odpremiérovali svoju prvotinu „Statočné zvieratká“ počas osláv Dňa matiek u nás v Lozorne a stihli odohrať 4 reprízy (Jablonové, Cífer, Budmerice, Lozorno). Žiaľ, ich novú hru sa nám nepodarilo už odpremiérovať, čaká preto stále na svojich nových kamarátov.

Čo by to bolo za narodeniny, keby sme ich neoslávili ako sa patrí. **Preto prijmite naše pozvanie na spoločne strávený deň do sály Kultúrneho domu na Športovom nám. v Lozorne, kde bude dňa 16.9.2023 od 10:00 hodiny na vás čakať program – najprv pre deti a poobede pre dospelých.** Bližšie informácie budeme postupne dávať na stránku obce ako aj na fb Centra kultúry Lozorno. Pri tejto príležitosti si pripomenieme úžasné

Luigino srdce - rok 2020

momenty zo života divadla, ako aj zaspomíname na to, ako sa to všetko rodilo a rástlo.

„Je to zábava, oddych, všetko... Zbožňujem to a mám tu kamarátov.“
(Marta Jánošová)

„Pre mňa je to únik od reality a splnený sen. Kolektív je super, je tu sranda, ale aj tolerancia a pochopenie jeden druhého. Pomáhame si navzájom.“ (Helena Straková)

Kto má záujem sa k nám pridať, dvere divadelnej sály sú preňho otvorené. Tešíme sa na vás.

Katarína Straková, ochotnícke divadlo
VaDiDlo Lozorno, www.vadidlo.sk

Dvaja tovariši - rok 2020

Čertice alebo škriepky v Chiozze - rok 2023

A mužstvo sa stalo víťazom 6. ligy!

V končiacej sezóne 2022/2023 náš klub reprezentovalo 5 mládežníckych mužstiev, prípravky U7, U8, U9, U11, mladší žiaci U13 a A mužstvo dospelých. Trénerom kategórie U7 je Milan Ulehla,

vyššej ligy. Naše A mužstvo bude pôsobiť v sezóne 2023/2024 v V. lige Bratislavského futbalového zväzu.

Veľká vďaka patrí obci Lozorno, všetkým

prezidentom klubu sa opätovne stal Mgr. Martin Ležák, jeho najbližšími spolupracovníkmi sú Juraj Gecler, Oliver Jánoš, Radovan Sýkora a Adam Mikulášek.

U8 Adam Mikulášek, U9 Martin Ležák, U11 Natália Hrebeňová a Peter Hrebeň, U13 Radovan Sýkora, Rastislav Drahoš a Martin Štrbík. Za prácu s našimi futbalovými nádejami im veľmi pekne ďakujeme a oceňujeme ich prínos pre klub pri rozvoji našich mládežníkov. Všetky naše mužstvá podávali výkony, ktoré robili fanúšikom radosť, najväčší úspech v tejto sezóne dosiahlo A mužstvo, ktoré sa stalo víťazom 6. ligy a zabezpečilo si postup do

sponzorom za podporu nášho klubu ŠK LOZORNO, FO a hlavne vám, fanúšikom, ktorí máte na úspechu nášho klubu výrazný podiel. Podporovali ste nás počas celej sezóny na domácich zápasoch aj u súperov a často ste chalanov doslova dotlačili k víťazstvám.

13. januára 2023 sa konala členská schôdza, na ktorej bol zvolený výbor na obdobie nasledujúcich troch rokov v zložení:

Zmena sa udiala po sezóne na trénerskom poste A mužstva, kedy sme ukončili spoluprácu s trénerom Rudolfom Rehákcom a jeho nástupcom sa stal mladý, perspektívny tréner Pavol Michalovič.

Na záver nám dovoľte popriať vám, milí verní fanúšikovia, veľa radostných športových chvíľ a dobrej nálady na našom štadióne.

Text a foto: Výbor ŠK LOZORNO, FO

Absolvovali sme požehnanú radostnú púť na pútnické miesta v ČR

V posledných májových dňoch sme sa po roku opäť vybrali putovať. Ale nie ako starodávni pútnici s chlebníkom a bakoľou, ale luxusným autobusom s cestovnou kanceláriou MÁRIA, s vedomostne úžasnou sprievodkyňou, p. Máriou Ružičkovou a kňazom, dp. Martinom, ktorý pochádza z Indie. On je vtipným a skvelým rozprávačom, výborne hovorí po slovensky, už 17 rokov žije na Slovensku, ku ktorému má veľmi blízky vzťah. Po našom vzájomnom spoznaní sa tvrdí, že už aj k nám, Záhorákom. Luxusná bola aj materiálna výbava na naše putovanie. Široký výber koláčikov, ktoré ukuchti-

li naše pútničky od výmyslu sveta, bohatosť jedenia a pitia. Cestou sme sa zbožne modlili, vyspevovali, vtipkovali, preberali zaujímavé zážitky a príbehy. Dp. Martin nám vyrozprával veľa zaujímavostí o Indii, aj o svojej katolíckej rodine.

Naša trasa bola Stará Boleslav – Praha – Biela Hora. Stará

Boleslav je najstaršie mariánske pútnické miesto v Čechách, s kostolom Nanebovzatia Panny Márie, postaveným v 17. storočí. Je to miesto s Palládiom Země České, (posvätnou ochranou, záštitou), ale aj miestom mučeníckej smrti sv. Václava.

V Prahe je naozaj čo pozeráť. Prehliadka Pražského hradu bola veľmi zaujímavá. V spleti zahraničných turistov sme sa nestratili. Na ďalší deň sme navštívili Břevnovský kláštor, kde sme mali sv. omšu. Je to najstarší benediktínsky mužský kláštor v Čechách. Podľa legendy ho založil v r. 993 knieža Boleslav II. a sv. Vojtech. Je na

polceste medzi Pražským hradom a Biele horou. Navštívili sme miesto bitky na Bielej hore. V ten deň bol program naozaj bohatý, boli sme na prehliadke Malej strany, navštívili sme Pražské Jezuliatko, Karlov most a absolvovali sme vyhlídkovú plavbu po Vltave.

Posledný deň sme zvládli návštevu Václavského námestia, krásny kostol Panny Márie Snežnej, situovaný v ústraní v nenápadnej uličke, hoc v susedstve Václavského námestia. Založil ho cisár Karol IV. Z monumentálneho projektu bolo postavené v gotickom štýle len presbytérium a ambit. Oltár je najvyšší v Prahe. Tiež sme si pripomenuli 15. február 1611, pamiatku 14-tich pražských mučeníkov, zavraždených františkánov, ktorí patrili do konventu pri kostole Panny Márie Snežnej. Aj kostol sv. Havla nás zaujal, založil ho Václav I. v r. 1232 a bol postavený v románskom slohu. Absolvovali sme aj prehliadku Staromestského námestia. To je obdivuhodné v každom čase, či počas školských výletov, v mladosti, tak aj v seniorskom čase, v lete alebo v zime.

Bola to požehnaná, poučná a radostná púť, každý jednotlivo si z nej nesie v sebe udalosti a pocity pre neho najdôležitejšie.

Valéria Foltýnová, foto: Alojz Dvoran

Správy zo sociálnej oblasti

Leto a dovolenky už klopú na dvere a aj na tie naše, tu, v Klube dôchodcov v Lozorne. Napriek tomu, že priestory v Klube dôchodcov, na ktoré už boli naši seniori zvyknutí a vo veľkej miere ich využívali a sú momentálne obsadené žiakmi I. ročníkov ZŠ Lozorno, snažíme sa pracovať čo najlepšie k spokojnosti všetkých, ktorí nás potrebujú. Všetky dostupné sociálne služby sú k dispozícii a fungujú v režime, na aký sú naši občania zvyknutí.

- **Rozvoz obedov pre seniorov** – v súčasnosti rozvážame do domácností seniorov 93 obedov.
- **Terénna opatrovateľská služba** – máme 5 opatrovaných občanov, o ktorých sa starajú 4 skúsené opatrovateľky.
- **Prepravná služba - sociálny taxík** – jazdí nepretržite každý pracovný deň. Od 1.7.2023 máme nového šoféra, p. Štefana Valenta z Lozorna.
- K 31.5.2023 sme mali v obci Lozorno

ubytovaných 62 odídcov z Ukrajiny.

Keďže cieľovými skupinami obyvateľstva vzhľadom na ich špecifické požiadavky sú hlavne naši seniori, osoby so zdravotným znevýhodnením a obyvatelia v obtiažnych životných situáciách, snažíme sa im aj naďalej venovať maximálnu náležitú pozornosť, ktorú si zaslúžia.

Eva Valentová, referát sociálnych vecí

Príbeh Dračieho duba

Aby sme čitateľom trochu priblížili dlhú cestu od nominácie nášho Dračieho duba až po jeho krásne umiestnenie v európskej súťaži Strom roka 2023, vypovedali sme Tibora Végha z Lozorna, ktorý tento náš unikát prihlásil najskôr do slovenskej súťaže.

Tibor, popíš nám, čo všetko predchádzalo tomu, že si sa rozhodol prihlásiť tento konkrétny strom do ankety Strom roka?

Legenda hovorí, že v jednej obci na Záhorí žil istý fotograf, ktorý sa rád túlal lesmi, radšej po necestách, ako po cestách. Až raz natrafil na draka, ktorý mu chcel zožrať fotoaparát! ... Ale tak to predsa nebolo. Teda nie tak úplne.

V skutočnosti sa už od malého chlapca dodnes rád túlam lesmi, horami, ba aj pralesmi a vôbec miestami, ktoré nie sú bežne dostupné. Mám to tak nejak zapísané vo svojej DNA. Na odlahľých miestach hľadám nielen relax pre dušu, ale aj zaujímavé námety pre svoje fotky, ktorými chcem divákovi priblížiť viac, než len bežný pohľad na krajinu.

Počas svojich potuliek naším chotárom som „narazil“ na tento zvláštny strom, ktorý ma už navždy očaril. Nebol to však ani najvyšší, ani najširší strom, aký som dovtedy videl. Tento osamotený starý dub bol niečím iný. Celé stáročia rástol v lese medzi pomerne mladým bukovohrabovým porastom. Dotkol som sa ho rukou a videl som, aká malá je voči jeho hlbokým zárezom v kôre. Len ten dotyk bol sila. Skúsil som ho obísť, ale musel som spraviť oveľa viac krokov, ako som zamýšľal. Zahľadel som sa do jeho koruny, odkiaľ som počul štebot vtákov, prekročil som mohutný koreň a čupol som si. A vtedy som uvidel, že nado mnou sa rozprestiera výnimoč-

ný a majestátny strom, pripomínajúci kôrou, kmeňom ale aj konármi sediaceho draka. Veľa miest má svoj názov, ale málo stromov má svoje meno. Preto im zvyknem nejaké výstižné meno dať a tu som neváhal ani sekundu – pomenoval som ho „Dračí dub“. Odtedy ho pravidelne navštevujem v každej ročnej dobe, v každom počasi. Stal sa aj súčasťou všetkých mojich kalendárov z nášho chotára.

V jeden deň som však prišiel na toto miesto a videl som, ako ťažobné stroje a mechanizmy vyjzdili cestu, ktorá viedla priamo k tomu dubu. Nebolo mi všetko jedno. Našiel som aj partiu lesníkov, ktorí tam pracovali. Dali sme sa do reči a zistil som, že sú to chlapi spod Tatier, ktorí sem prišli zarobiť na obživu pre svoje rodiny. Nemajú veľa času, kvóty sú náročné a na druhý deň prídu kamióny. Rozprávali sme sa aj o dube, ktorý už dobre poznali, lebo jazdili okolo neho.

Stretnutia a komunikácia s lesníkmi prebiehali ako?

Chlapi mi povedali, že ťažba bude prebiehať už len krátky čas. Sľúbili mi aj, že ho nezrežú, aj keď naokolo sa ozýval rev motorových píl. Nedalo mi to a prišiel som tam viackrát skontrolovať, či je strom ešte na svojom mieste. Našiel som ho tam stáť, ale našiel som aj ešte hlbšie vyjazdené kolaje, otlčenú kôru bez pavučín a rozdrvený mohutný koreň, ktorý stál v ceste ťažkej technike. Skúsil som kontaktovať Lesy SR, odkiaľ som dostal odpoveď, že ide o bežný hospodársky les určený na ťažbu dreva a oni ako správcovia majú svoje povinnosti. Na otázku, či vedia o vzácnom strome, mi odpovedali, že takéto stromy sa bežne nevyrúbu, ale nechajú sa dožiť, aby sa rozmnožili a zároveň slúžia ako orientačné body.

Mal som z toho zmiešané pocity. Chápem prirodzenú potrebu ľudí po dreve

a výrobkoch z neho, ako aj to, že o les sa treba starať aj prerezávaním a aj to, že drevo je obnoviteľná surovina. Chápem, že ľudia potrebujú prácu, vrátane lesníkov, ale nechápal som, prečo musíme zničiť niečo unikátne, ktoré tu bolo už stáročia pred našou generáciou a už vôbec som nechápal, prečo lesníci, ktorí najlepšie rozumejú stromom, toto dopustia. Vtedy mi napadla myšlienka prihlásiť tento dub do súťaže, ktorá by mu pridala na dôležitosti, a to rovno do tej najväčšej a najznámejšej – Strom roka, ktorú organizuje nadácia Ekopolis pod záštitou speváka Petra Lipu. A tak sa začala „nová cesta Dračieho duba“.

Čo nasledovalo po jeho nominácii?

Nevedel som, ako to v takej súťaži funguje, ale ani na okamih som nezapochyboval, že Dračí dub môže zabodovať veľmi vysoko. Prečítal som si podmienky a začal tvoriť príbeh o strome, ktorý rastie hlboko v lese. Doteraz totiž takmer všetky nominované stromy mali nejaký zaujímavý príbeh, vďaka tomu, že sú zasadené v meste, v parku alebo blízko nejakej kultúrnej pamiatky. Náš príbeh je však odlišný. O svojom zámere som informoval najskôr pána starostu Ľuboša Tvrdoňa. Bolo by asi nezmyselné plytvať časom, ak by som nemal podporu vedenia obce. Súhlasil a aj mi veľmi veľa pomohol. Pýtal som sa starších občanov našej obce, rozprával som sa s lesníkmi, hľadal na internete v rôznych zdrojoch a mapách. K tomu som dodal svoje najlepšie fotografie. Zostávalo čakať, či ho odborná porota vôbec vyberie do 12-tych najzaujímavejších stromov pre rok 2022. Stalo sa a začali preteky s časom. Mal som iba 3 uhorkové (letné) mesiace, počas ktorých sa hlasovalo v ankete Strom roka, na jeho zviditeľnenie a presvedčenie ľudí, aby mu dali svoj hlas.

Priznávam, že občas mi bolo aj ťažko. Najmä, keď sa v jeho okolí opätovne začalo píliť, alebo keď som dostával „negatívne“ správy od ľudí, ktorí si mysleli, že je za tým nejaký profit alebo mali na pomoc stromu rozdielny názor. Najťažšie chvíle však boli, keď som našiel strom orezaný od tých najväčších a najkrajších kúskov kôry. Vtedy som zaváhal, či som spravil dobre, keď som ho zviditeľnil.

Osloviť čo najväčší počet ľudí, aby sa zapojilo do hlasovania, si tiež vyžadovalo veľké úsilie. Ako sa ti darilo v tomto?

Prirodzene, prvé čo som urobil bolo, že som požiadal rodinu, blízkych, kolegov a priateľov o podporu pri hlasovaní. Rozoslal som stovky emailov a statusov na anketu cez rôzne sociálne siete a do rôznych skupín a internetových fór.

Následne som mal rozhovor o živote v Lozorne pre Slovenský rozhlas a tam som sa zmienil o našich unikátoch, medzi inými aj o Dračom dube. Veľmi ich to zaujalo a pripravili sériu vstupov v rádiu. A takto sa to začalo „nabaľovať“. S redaktormi z rozhlasu a rôznych televízií sme natočili viacero reportáží nielen v Bratislave, ale aj priamo pri strome. Rozhovory a moje fotografie môžete nájsť v rôznych denníkoch a časopisoch. Pomocnú ruku pri zdieľaní ankety podali aj župan Juraj Droba, ale aj rôzni top manažéri firiem, medzi ktorými spomeniem snáď asi najaktívnejšieho z nich, Juraja Jurčíka. S Borkou Huraiovou sme navštívili starostov a okolité obecné úrady, kultúrne domy a škôlky, kde sme rozvešali letáky pripravené v domácich podmienkach. So svojimi deťmi aj s pánom starostom sme natočili video upútavky. Za zviditeľnením ankety boli hodiny práce, množstvo stretnutí a množstvo najazdených kilometrov.

V septembri sme sa s mojimi chalanmi, Hugom a Sebastiánom, rozbehli po základných školách tu na Záhorí, ale aj v Bratislave. Najviac hlasov nám poslali žiaci Spojenej školy Novohradská a Gymnázia Juraja Hronca v Bratislave. Lucka Haráková s deťmi z výtvarného odboru pripravili úžasné kresby, ktoré zaslali do extra súťaže. Veľmi pomohli aj deti z MŠ a žiaci ZŠ pod vedením Henriety Klamovej. Braňo Šedivý zas zostro-

jil prvé tri orientačné tabule k stromu. Julo Nagy vymyslel a nakreslil originálne logo Dračieho duba. Spomeniem ešte za Lesy SR pána Jozefa Sládka a správcu tejto oblasti, pána Mareka Mlynárika, od ktorých som sa veľa naučil a s ktorými sme začali sľubnú spoluprácu.

Množstvo ľudí nám pomohlo zdieľať myšlienku, že Dračí dub je unikátny strom, ktorý si zaslúži nielen ocenenie, ale aj odbornú starostlivosť. Hádám nie je ani Lozorňana, ktorý by nejakým spôsobom nepomohol. Za to patrí všetkým veľká vďaka!

Po krásnom víťazstve v slovenskej ankete prišla ešte väčšia radosť v podobe strieborného umiestnenia v európskej súťaži. Bol si osobne prevziať cenu v Bruseli. Aké to bolo?

Slovenské kolo v 2022 sme s rodinkou prežívali veľmi intenzívne. Priebežné výsledky sme kontrolovali aj niekoľkokrát denne. Pred začatím tajného hlasovania sme boli na priebežnom druhom mieste. O to väčšia radosť bola, keď nám na slávnostnom udeľovaní cien v Bratislave odovzdali cenu za prvé miesto.

Výherca okrem ocenenia a získanej odbornej starostlivosti postúpil do európskej súťaže. V 20-ročnej histórii tejto ankety sa strom zo Slovenska umiestnil na najlepší 5. miesto. A nás čakal celý ten „kolotoč“ odznova.

Medzičasom sa ťažba v okolí skončila, ale pribudli ďalšie modré bodky na stromoch v okolí Dračieho duba, ktoré označujú stromy určené na výrub v nasledujúcom roku. Som však veľmi rád, že aj odborníci-arboristi potvrdili, že jazda ťažkými strojmi po koreňovom systéme by tento unikátny strom nenávratne zničila. Po ďalších stretnutiach s lesníkmi sa definitívne dohodlo, že cesta pre lesné stroje bude presmerovaná paralelne. Je pravdepodobné, že tomu napomohla aj už pomerne veľká medializácia

stromu. Lesníci navyše dodali materiál a pracovníci Lozorno spol. s r.o. v ťažkých podmienkach dlhotrvajúceho dažďa a snehu vybudovali ohrazenie stromu.

Spolu s Ferkom Gažíkom a Petrom Vrbinčíkom sme natočili nádherné video so starou skladbou, ktorá sa našla niekde na povale. Pridala sa aj Gabika Ulehlová s rodinkou. Dračí dub prišla súkromne navštíviť a zároveň významne podporiť aj naša pani prezidentka Zuzana Čaputová. Medzi veľmi inšpiratívne stretnutia by som rád zaradil aj stretnutie s anglickým lovcom stromov Robom McBrideom, ktorý navštevuje a dokumentuje staré stromy po celej Európe. Rob nám dal cenné rady a navyše sa zmienil o Dračom dube z Lozorna aj na stretnutí s jej veličenstvom, anglickou kráľovnou Alžbetou II., keď ešte vlani od nej získal ocenenie za prínos pre životné prostredie.

Veľká vďaka patrí mojej rodine, všetkým menovaným a aj nemenovaným, predovšetkým však nadácii Ekopolis, ktorá nás celý čas podporovala.

Výsledky hlasovania v Európe boli tajné, ale príliš veľké šance sme si nedávali. Veď sme súperili s veľkými krajinami, ktoré majú x-násobne väčší počet obyvateľov. Do Európskeho parlamentu v Bruseli som išiel aj so svojimi dvomi synmi. Aj tam som cítil, ako nám drží palce celé Slovensko. Podporiť nás prišli aj europoslanc Michael Wieszik a Slováci pracujúci pri EÚ. Odniesli sme si cenu za úžasné druhé miesto a krásny pocit zadostučinenia, že sme zviditeľnili Lozorno. Veď len za obdobie tejto súťaže si Dračí dub alebo Lozorno „googlilo“ alebo inak pozrelo viac ako 1,6 mil. ľudí a to už je skvelá reklama!

Ako vnímaš ocenenia pre Dračí dub a čo si myslíš, že ho čaká v budúcnosti?

Dračí dub je víťaz z viacerých dôvodov: 1. podarilo sa odkloniť cestu pre lesné mechanizmy z jeho blízkosti a tým ho zachrániť, 2. získal odborné ošetrovanie, 3. o jeho blízkom okolí budú spolupracovať odborníci, 4. ľudia sa viac dozvedia o ochrane prírody, 5. pozitívne zviditeľnil Slovensko, Malé Karpaty a Lozorno v Európe.

Pokračovanie na str. 14.

Najcennejšiu radu, ktorú nám dal Rob McBride je, aby sme „kuli železo, kým je horúce“ a nepoľavili v polovici našej snahy.

Veľkým vzorom nám v tomto môže byť Nový Zéland alebo Austrália, kde si svoje prírodné skvosty dokonale chránia, ale zároveň lákajú na ich prehliadky turistov z celého sveta, pričom každý návštevník získa „zážitok“, za ktorým sa oplatí prísť. Tam ma naučili, že akákoľvek atrakcia je iba motív, ale zážitok tvorí ucelený komplex skúseností, od cestovania a infraštruktúry, cez ubytovanie, gastronómiu, doplnkové služby, pôvodnú kultúru a lokálne zvyky a že toto všetko sa dá sklbiť tak, aby to malo ekonomický úžitok pre danú lokalitu, región či krajinu. Najdôležitejším slovíčkom v dobre fungujúcom systéme je „symbióza“, teda, že každý je prínosom pre toho druhého, pričom nikto iného nezneužíva.

Naštartované máme dobre. Naši skvelí turisti už stihli zrealizovať turistické značenie v jeho okolí. Cieľom je vybudovať náučný chodník v tejto lokalite, kde sa návštevníci dozvedia nielen o Dračom dube, ale aj o obyvateľoch Lozorna, ich živote a tradíciách, na ktoré sú hrdí,

o krásach okolitej prírody a o mnohom ďalšom. Veľmi by som si želal, aby sme sa aj my v našej malebnej obci spojili pre cieľ, ktorý má vyšší význam a môže tu zostať ešte dlho po nás. Presne tak, ako to 700 rokov dokazuje náš Dračí dub.

Kvíz na záver:

Viete, koľko stromov treba vysadiť, aby nahradili 1 vyrezaný 500-ročný strom?

Vedci vypočítali, že za takýto starý strom treba vysadiť približne 3 000 ks s priemerom kmeňa 5 cm.

Viete, koľko druhov hmyzu žije v takom starom strome?

500 až 1 000 druhov hmyzu.

(Prírodovedecká fakulta UK BA)

Rozhovor pripravila: Barbora Hurajová
Foto: Tibor Végh

Cesta rozprávkovým lesom

Hlásenie z rozprávkového podujatia – priehrada Lozorno sa poslednú júnovú nedeľu odela do rozprávkového šatu. Detičky sa zabávali a plnili úlohy na stanovištiach a viaceré prišli v rozprávkových kostýmoch. Celkovo sa predstavilo 14 stanovišť, na ktorých si detičky zašportovali, cibřili si motoriku, učili sa o bylinkách a poľovníckych znalostiach. Chytali rybky, strieľali, podliezali, vyšivali, skákali a triafali do lopty. Rodiny spoznávali počas prechádzky aj okolitú prírodu obce Lozorno. Podujatie sa konalo tretíkrát a zapojilo sa doň viac ako 30 dobrovoľníkov. Tí sa premenili na princeznú, čerta, vílu, havrana, bylinkárku, Šmolkov a mnoho ďalších rozprávkových postavičiek. Deti na stanovištiach získavali pečiatky a po príchode do cieľa obdržali sladké odmeny. Na záver ich

potešil svojím bublinkovým predstavením Mr. Bubble, ktorý im vytváral všakovaké bubliny. Deti sa nesmierne tešili z tomboly, ktorá bola čerešničkou rozprávkového podujatia.

Skúste hádať, koľko prišlo detičiek? Viac ako 300 detí z blízkeho okolia spolu s rodičmi i starými rodičmi.

Tešíme sa na ďalší ročník tohto veselého rodinného podujatia a už teraz rozmýšľame nad jeho vylepšeniami a novými kostýmami. Podujatie sa konalo vďaka podpore 365. nadácie, Nadácie Poštovej banky v rámci grantového programu Nápad pre 3 generácie.

Text a foto: Gabika Ulehlová, RC Lozorníáčik

Umelecká škola v Lozorne splnila sen o starej hudbe

Členovia súborov Solamente naturali a Barokksolistene, hudobní skladatelia a projektový tím projektu Hudba je len jedna.

cov a žiakov, študentov a pedagógov umeleckých škôl. Koncertovaním na stredných odborných školách (SOŠ) chceme pootvoriť mladým dverka do sveta hudobnej kultúry v prostredí, ktoré ťažšie dokáže integrovať umenie do vyučovania. Inšpirovali sme sa nórsym súborom, ktorý už roky v týchto školách v Nórsku úspešne koncertuje. Prvé koncerty v Bratislave ukázali, že budú mať medzi študentmi SOŠ veľmi pozitívny ohlas. Zaujímavým výstupom projektu bude aj rovnomenné CD a krátky dokument o vzniku hudobného programu One music z dielne mladej dokumentaristky Terezy Smetanovej, žiačky významného slovenského dokumentaristu Martina Šulíka.

O hudbe 17. a 18. storočia sa dá rozprávať tak, že zaujme aj deti. Počúvať ju navyše v modernom prevedení profesionálmi so svetovými angažmánmi je zážitkom, ktorý rezonuje ešte dlho. Presvedčili sa o tom aj žiaci SZUŠ v Lozorne, ich rodičia a ďalší hudobní fajnšmekri dňa 3. mája 2023 v Centre kultúry v Lozorne na workshope s názvom „Hudba je len jedna“.

Workshop o starej hudbe, spojený s jej ukázkami v podaní slovenského súboru starej hudby – Solamente naturali a jeho nórskeho partnera – súboru Barokksolistene, bol súčasťou rovnomenného projektu, podporeného z Grantov EHP 2014-21 a štátneho rozpočtu SR. Do Lozorna sa dostal najmä vďaka ponuke Petra Vrbínčika, riaditeľa SZUŠ a dlhoročného člena Solamente naturali.

Hlavným cieľom projektu, je vytvoriť v období rokov 2021 – 2024 originálny hudobný program s názvom „One music“. Skladby tohto programu sú inšpirované hudbou z archívov slovenských a nórskeho miest, rómskou a židovskou hudbou, či hudbou nórskeho Sámiov. Súčasťou programu „One music“ budú aj originálne hudobné diela troch skladateľov, ktoré napísali pre tento projekt – Jona Blakeho z Nórska, Daniela Mateja a Michala Pálka zo Slovenska. Interpretácia tejto hudby je hudobníkmi spracovaná do úplne novej podoby predovšetkým počas spoločných nácvikov oboch súborov.

Okrem koncertovania pre verejnosť je zámerom projektu aj podporiť na workshopoch umelecký rozvoj mladých umel-

„Splnil sa náš sen, ktorý sme s Bjartem rozvíjali už viac ako 20 rokov,“ hovorí o projekte Miloš Valent, princípál Solamente naturali. Spolu s Bjartem Eikom, princípálom Barokksolistene snívajú o tom, že raz spoločne vytvoria hudobný program, ktorý ukáže širokej odbornej i laickej verejnosti krásu starej hudby.

Ukážky z programu **One music** sa preto stali súčasťou príjemného májového popoludnia v Lozorne. Miloš Valent medzi ukázkami pútavo rozprával o hudbe, o starých nástrojoch, na ktorých umelci hrali, kladol deťom otázky a zapájal prítomných do programu. A hoci bolo medzi divákmi veľa detí a mladých, v sále kulturáku znela len hudba, slová o hudbe, smiech a na záver obrovský potlesk. Pre našich nórskeho priateľov z Barokksolistene bola návšteva Lozorna skutočným zážitkom, ktorý umocnil prirodzený záujem žiakov umeleckej školy o workshop.

Ďakujeme Lozornčanom za úžasnú atmosféru počas workshopu, ako aj ostatným, ktorí napomohli tomu, aby sme projekt **Hudba je len jedna** mohli v Lozorne predstaviť.

Dana Rušinová, foto: Martin Kelečeni

Školský rok 2022/2023 ubehol ako voda a my sa už teraz tešíme na prázdniny. Ale podme si spoločne pripomenúť najväčšie momenty tohto roka.

Naša škola žila športom

Hneď na začiatku roka na školskom dvore pribudla sieť, vďaka ktorej sme mohli hodiny telesnej výchovy tráviť vonku ešte aktívnejšie.

Naša škola má od tohto roka novú tradíciu. Tento školský rok sa konal prvý ročník Mikulášskeho turnaja, ktorý organizoval stolnotenisový oddiel Lozorno v spolupráci s našou školou. Druhý polrok sme odštartovali tradičným volejbalovým turnajom, na ktorom si zmerali sily žiaci a žiačky 8.A, 8.B, 9.A a učiteľský tím.

V utorok 13.6.2023 sa 40 vybraných žiakov našej školy zúčastnilo najväčšieho školského športového festivalu na Slovensku v športovom centre X Bionic v Šamoríne. Naša škola mala zastúpenie vo viacerých športových súťažiach – ako napríklad v Okresnom kole v stolnom tenise, Okresnom kole vo florbale, Školskom pohári SFZ, McDonald's Cup a samozrejme v Okresnom kole vo futbale.

Chodili sme na výlety, ktoré nás niečo aj naučili

Viete ako vzniká učebnica? Odpoveď na túto otázku už naši

štvrtáci poznajú. Boli sa spoločne pozrieť na proces vzniku učebnice v Strednej polygrafickej škole v Bratislave. Oboznámili sa s tým, ako sa vyrábajú niektoré učebnice a videli, ako sa učebnica tlačí v tlačiarenskom stroji, ako sa presne zarezáva, lepí do pevnej väzby a balí do fólie.

Ludovít Štúr bol najvýznamnejší predstaviteľ slovenského národného života a vedúca osobnosť slovenského národného obrozenia v polovici 19. storočia. O jeho živote, názoroch a činoch sa dozvedeli viac aj naši žiaci. Osmaci a deviatci sa zúčastnili exkurzie v múzeu Ludovíta Štúra v Modre.

Naši piatci sa zúčastnili výstavy v Bratislave – v Cosmos Discovery v Inchebe. Výstava obsahuje stovky originálnych exponátov z USA aj Ruska, ktoré boli vo vesmíre, unikátnu zbierku skafandrov a reálne modely vesmírnych lodí, raketoplánov a rakiet.

Naši žiaci navštívili aj Energoland Mochovce. V 3D kine si pozreli film o vzniku a vývoji Zeme a rôznych druhoch energie. Skúšali vyrobiť elektrickú energiu viacerými spôsobmi – šliapaním na bicykli, krútením kľukou, pohybom rukami a nohami... Dozvedeli sa ako fungujú jednotlivé typy elektrární a aký je ich podiel na výrobe elektrickej energie.

Žiaci a žiačky 7. ročníka absolvovali exkurziu vo vedeckom centre AURELIUM v Bratislave, kde si vyskúšali desiatky interaktívnych exponátov a pozreli si ukážku laserovej show a Teslových vynálezov. Žiaci 1.B navštívili detské chemické laboratórium KIDS LAB Hokus – Pokus. Workshop s názvom VODA MILUJE CHÉMIU je určený mladým výskumníkom a jeho cieľom bolo nájsť odpovede na otázky, akú nezastupiteľnú úlohu hrá voda v našich životoch.

Zabávali sme sa

Halloween párty v našej škole tento rok nemohla chýbať! Platili iba dve pravidlá, do školy bez masky nepríde nikto a všetci budú na parkete. Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde, kto nemá kožuška zima mu bude... Aj v našej škole si pripomenuli fašiangové obdobie, a to ako inak, keď nie karnevalom.

Na počesť MDD sa u nás v škole uskutočnila celoškolská olympiáda. Súťažilo sa v 13 disciplínach, ktoré boli rozdelené na tri kategórie – disciplíny zamerané na environmentálnu výchovu, 3 náučné disciplíny a 10 pohybových disciplín.

Správali sme sa ekologicky

TEACHING GREEN INTERNATIONAL je medzinárodná iniciatíva 4 krajín Európy – Slovenska, Talianska, Španielska a Cypru so zameraním na environmentálnu a klimatickú

výchovu pre udržateľný rozvoj v rámci projektu BIOPROFILY, programu ERASMUS+. Žiaci z Eko krúžku pod vedením pani učiteľiek V. Chabrečkovej, J. Grajcarovej, A. Lachkovičovej, H. Klamovej a žiaci zo Žiackeho parlamentu pod vedením pani učiteľky Terezky Vahančíkovej v rámci praktického monitoringu zisťovali, ako môžu svojimi aktivitami prispieť k zníženiu uhlíkovej stopy. Projekt Climate Change Challenges #teachinggreenchallenge obsahoval výzvy, do ktorých sme sa postupne zapájali. Každá výzva sa týkala nejakého problému spojeného s klimatickou zmenou. Vďaka medzinárodnej spolupráci sme riešili problémy životného prostredia, s ktorými sa bežne potýkame.

Ďakujeme učiteľom, žiakom, rodičom a každému, kto nás tento rok podporoval a bol našou súčasťou. Čaká nás leto, ale od septembra sme späť a veríme, že nový školský rok bude minimálne tak dobrý ako ten posledný.

Michaela Podolinská, ZŠ Lozorno

Športový reprezentant SR z našej školy

Začiatkom júna zažili deti našej školy nezvyčajnú besedu. Prišiel nás navštíviť náš bývalý žiak **Jakub Prokop**, ktorý si napriek svojmu nabitému pracovnému programu našiel čas na príjemné stretnutie. Dnes je slovenským reprezentantom v hádzanej, momentálne pôsobiacim v klube Balonmano Nava, v krajine úradujúcich majstrov sveta, v Španielsku.

S úsmevom spomínal na 9 rokov školskej dochádzky v našej ZŠ. Na svojich učiteľov, spolužiakov, kuchárky a úsmevné príhody zo školy.

Aj jeho bývalí učitelia, p. Hečková, p. Krištofová a vychovávateľka p. Minarovičová si na neho zaspomínali ako na stále usmiatého, šikovného a slušného žiaka.

Jakub mal vždy nadbytok energie, ktorú rád miňal pri rôznych druhoch športu. Písal sa rok 2009 a tu niekde začala Jakubova úspešná športová kariéra. Učarila mu hádzaná, ktorej krúžok – RUDAR, sa v našej škole otváral a v súčasnej dobe funguje pod vedením R. Draškoviča. On bol prvým trénerom nášho Jakuba.

Dnes obdivujeme jeho úspechy a sme pyšní, že na jeho profesionálnom raste máme aspoň maličký podiel.

Veríme, že podporovanie detí v ich záujmoch má zmysel a možno zase niekedy privítame v našej škole vzácnu návštevu, ktorá u nás vyrástla z malého chlapčeka na človeka veľkých rozmerov v rôznych oblastiach.

Text a foto: Nina Krištofová, ZŠ Lozorno

Dovidenia, milá škôlka, my už nie sme malí

Aj druhá polovica školského roka je už za nami. Naše deti opäť okrem vzdelávania spolu prežili krásne chvíle.

ho na výchovu, učenie a hru vonku, deti zažili týždeň outdoorovej edukácie s množstvom benefitov. **Mokrý vysved-**

čenie si za týždeň od 22.5. do 26.5.2023 vyplávali Včielky a Sovičky v AD HOC Malacky, kde absolvovali prípravný plavecký kurz.

No a najočakávanejšou udalosťou pre všetky detičky je **bezpochyby Deň detí**, ktorý

V apríli navštívili **Vaše zubné centrum v Lozorne**, kde absolvovali prehliadku zúbkov. Deti z triedy Včielok a Sovičiek sa zasa zúčastnili sladkej exkurzie vo **Včelárstve Adonis**. Dozvedeli sa všetko o živote včielok, vyrobili si sviečky z včelieho vosku a ochutnali zdravý medík. V apríli bol náš projekt **„Deti lesu - les detom“**, úspešný a hodnotiaci komisia z tímu **Nadácie ZSE** rozhodla o jeho podpore sumou 700 €. Súčasťou tohto projektu bol aj **Deň Zeme**, kedy sme spoločne vysadili v areáli školy mladé stromčeky a kríky. Do vyvýšených záhonov sme zasadili kvety a naučili sa ich spoznávať a s láskou sa starať. Navštívili nás páni policajti z **Úradu pre ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misii MV SR**, vďaka ktorým detičky zažili edukačné dopoludnie s ukázkami ich pomocníkov. Máj sme začali prehliadkou našich malých slávikov. Projekt **Spieva celá škôlka** mal veľký úspech a víťazi nás reprezentovali na celoobecnej akcii ku **Dňu matiek v CK Lozorno**. V týždni od 15.5. do 19.5.2023 sa Včielky zapojili do projektu **„TAKE ME OUT“**. Poďme všetci von! Prostredníctvom tohto medzinárodného projektu zamerané-

bol aj tento rok mimoriadne vydarený. Deti si do sýtosti užili súťaže, diskošku a hlavne skákacie hračky a sladkú zmrzlinu. Úžasnú rozprávkovú školu v prírode a množstvo kráľovských zážitkov v horskej oblasti Donovaly ponúkla detičkám **TRAMPTÁRIA**. Deti si vychutnali čerstvý horský vzduch, zelené lúky a samozrejme kopec zábavy, dni plné hier a dobrodružstiev. Školský celodenný výlet bol pre Včielky a Sovičky v **Eko Park Piešťany** ďalším skvelým dobrodružstvom. V kontaktnej ZOO sa nachádza viac ako 174 zvierat z Afriky, Ázie, Južnej a Severnej Ameriky, Austrálie a Európy. Veľká časť expozícií je priechodzia a preto mali detičky možnosť vstúpiť priamo do klieťok so zvieratami. Osobný kontakt so zvieratkami bol pre ne veľkým zážitkom. Už k tradičným akciám v našej materskej škole zaraďujeme aj **Čarovnú noc** - prespávačku. Tento rok sa niesla v znamení olympijských kruhov. Včielky a Sovičky súťažili v netra-

dičných olympijských disciplínach tak húževnato, že si na záver všetci zaslúžili iba zlaté medaily. Školské výlety uzavreli najmenší škôlkari, ktorí navštívili **Bratislavské bábkové divadlo s predstavením „Hugov svet“**. Cestou naspäť stihli detičky ešte sladkú zmrzlinu.

Bodkou za školským rokom je **rozlúčka s predškolákmi**. V tomto školskom roku sme sa 30.6.2023 rozlúčili s dvadsiatimi - už školákmi, ktorí v septembri nastúpia do základnej školy.

Želáme všetkým školákovi úspešný štart do života „veľkého školáka“, veľa chuti pri zdolávaní abecedy, či prvých matematických úloh, veľa nových kamarátov na dlhej ceste v školských laviciach a rodičovi veľa trpezlivosti.

Tešíme sa aj na nových škôlkarov, ktorí do našej škôlky v septembri prídu prvýkrát. Všetkým vám prajeme krásne leto, veľa slniečka, radosti a oddychu.

Ďakujeme všetkým našim priaznivcom za spoluprácu a podporu, ktorú ste nám vyjadrovali počas celého školského roka.

Kolektív zamestnancov MŠ Lozorno

Zachráňme zrúcaninu hradu Pajštún

To, že sa môžeme bezpečne poprechádzať po zrúcaninách hradov, zámkov a kaštieľov je zásluha dobrovoľníkov a občianskych združení. Poslednou veľkou hradnou zrúcaninou, o ktorú sa nik nestará, je bez pochyb hrad Pajštún. Zrúcanina hradu Pajštún je na vápencovom brale v Malých Karpatoch, situovaná nad obcou Borinka neďaleko od Lozorňa, ktorá patrí do katastrálneho územia mesta Stupava.

Ale pekne od začiatku. Ako vznikol tento

hrad? Pravdepodobne ho dal vybudovať Rugerius z Tallesbrunnu v poslednej tretine 13. storočia. Dal mu meno Peilenstein, v preklade Pajštún. Kráľ Žigmund daroval hrad Pajštún v roku 1390 Petrovi z rodu grófov zo Svätého Jura a Pezinka. Po vymretí tohto rodu v roku 1543 mal hrad v prechodnej zálohe Gašpar Serédy. V roku 1552 dostal Pajštún do užívania verný prívrženeц kráľa Ferdinanda I., bratislavský župan Eck Salm, a o štyridsať rokov neskôr si so súhlasom cisára Rudolfa II. zálohovaný Pajštún vymenil so Salmovcami Mikuláš Pálffy. Tento zakladateľ bohatstva a slávy rodu, vojvoda ovenčený víťazstvami v bitkách s Osmanmi, v roku 1600 zomrel. O tri roky neskôr vdova

noš uhorského palatína, dal v štyridsiatych rokoch 17. storočia Pajštún veľkoryso prestavať. Hrad bol napriek požiaru po zásahu bleskom v polovici 18. storočia stále obývateľný. Osudným sa mu stali až napoleonské vojny. V júni 1809 počas ťaženia proti Viedni francúzske vojská obsadili Bratislavu a okolie. Hoci hrady v 19. storočí už nemali strategický význam, Francúzi pred odchodom z tohto priestoru vyhodili Pajštún do

Mária Fuggerová so synmi obdržala na Pajštún kráľovskú donáciu a v roku 1619 Pajštún pri delení majetku medzi súrodencami pripadol Pavlovi. Pavol Pálffy, vzdelaný a rozhladený šľachtic, ktorý dosiahol hod-

povetria. V roku 1867 predali Pálffyovci zrúcaninu hradu rodine Károlyi, ktorá opustila svoje majetky v roku 1945.

Viac než dvesto rokov volá tento majestátny hrad o pomoc. Čo myslíte, stojí toto historické dedičstvo za záchranu? Veríme, že áno.

PhDr. Kottesová Vlasta, predsedníčka OZ Na záchranu hradu Pajštún

Policačné okienko „po našem“

Vážení občania, pred prázdninami sme pre vás už tradične so Stanom Bellanom pripravili Hŕýšeň náčelníkov. Prajem vám všetkým úsmev na tvári a pekné leto.

Preklad:

vípyace - výplate

hŕývama - hlavami

Mgr. Róbert Petko, náčelník OP Lozorno

glajzách - železničná trať

Hŕýšeň náčelníkov šandárskej staňice v Lozorňe, v júni roku pána 2023

Miŕí pán náčelník, od posledního hŕýšeňa sa teho staŕo neŕekem. Tak je fŕrt a fŕrt ŕečo, že aňi hŕýšeňa nescíháme podávať. Tak enem ve friškoscí snad enem co bi vám a ludom k ŕečemu biŕo – vám kvŕli našej vípyace a ludom nech vidzá, že si ju zasúžime.

Konca kraja nemajú opatreňa ohľadom parkováňa a ŕekeri ludé fŕrt nič. Nė a ŕe si zapamatat, že parkovať nemá nič spoločné s parkem alebo druhú zeleň, ale aňi s procismjerem alebo jednosmjerkú alebo s místem rovnou pod značkú, kerá to zakazuje. Tak sme teda priturdzili a zebali sme si, pán náčelník, k srcu vaše múdre narídzeňa, a neostaŕo enem pri napomínáňi, a teda ne-jeden vikonávateľ nesprávného parkováňa odeŕeŕ z četníckej stanice s pokutú, teda

skŕrej bez ři, ale s poturdzeňim.

Nedá nám nepritupŕovat, že jak rostne povjest Lozorňa ve sujece, tak rostne aj ŕroveň darebákú, kerí sa pokúšajú s nama splinút. Celebritú medzi takímato chazajama biŕ čovjek, na kerého bili vidané hned ŕtiri slovenské a jeden európskí zatikač. No a akorát tohoto sme vipátrali u nás v dzedzine a odevzdali našima rukama spravodlivosci do ruk spravodlivosti viŕši. To ale řic neňi oproci temu, ked sme našli nezvestného senijora z našej dzedzini. Hromada ludzi pri tem biŕa a tak mohli na svoje oči vidzet nad hŕývama helikoptére a vŕadi koŕem policajtú a hasičú neŕekem. Šeci pekŕne spoŕem nakonec straceného občana ŕčasňe našli, co biŕ konc zázrak, protože sme o ŕnem neŕjedeli vjec jak deň. V tem nečasí sme ho našli

zmoženého, zmrzŕého, ale chválabohu živého, na glajzách smjerem na Jabloňové. Eŕše ŕčasčí, že táj ŕečo jede ráz za uherskí rok. Podzekujte, prosím, za nás ŕeckím, komu to nebiŕo jedno, do moheŕ a pomoheŕ.

Ked sme pri záchraňe čovječího života, tak treba ludom povidať, že ste spoŕem se starostú a obecňim zastupitelstvom, zadovážili (za peňize) pro nás ŕeckích resuscitační getret. Ten je pro ŕeckích, ale najlepši, kebi sme ho nepotrebovali. To jako že nech sme ŕeci zdravi.

Prejeme vám a ŕeckím dobrím občanom pekŕné léto, hodňe suňička a aj v léce - dajte pokoj ludom dobrej vůle.

Konec hŕýšeňa.

Záverečný účet obce za rok 2022 – zrkadlo stavu obecnej pokladne

Na svojom júnovom zasadnutí prerokovalo a schválilo obecné zastupiteľstvo bez výhrad a opatrení záverečný účet obce za rok 2022. Ako aj po minulých rokoch by som touto cestou a rád obyvateľov Lozorna oboznámil s výsledkami obecného hospodárenia za posledný rok. Myslím, že pre nikoho nebude prekvapivou novinkou, ak na úvod skonštatujem, že minulý rok bol z pohľadu všeobecných podmienok, neistôt a rizík pre obecné hospodárenie a obecný rozpočet jeden z najťažších rokov vôbec. Ruská agresia voči Ukrajine v spojení s problémami a dlhmi nakopenými po končiacej pandémie COVID vyvolali takú nepriaznivú situáciu, aká tu už dlho nebola. To nakoniec pocítila väčšina z nás aj vo svojej peňaženke a svojom domácom rozpočte. Nebolo tomu inak ani z pohľadu obecnej kasy a obecného rozpočtu. Toho sme si boli vo vedení obce po celý rok dobre vedomí. Našou povinnosťou tak bolo spraviť všetko pre to, aby sa hospodárenie obce nerozpadlo, aby sa nestratil investičné tempo a aby sme neprejedali ani v tak ťažkých podmienkach spoločnú budúcnosť. Pritom sme nechceli zastaviť pripravené investície a projekty, ani zásadne šetriť na sociálnej oblasti, verejnej zeleni a vzhľade obce, čo by bolo azda najjednoduchším riešením. Sme presvedčení, že úlohou vedenia obce je hľadať všetky možnosti, ako k takýmto krokom nemusieť pristúpiť, alebo len v najnevyhnutnejšej miere. Musíme preto prijímať i nepopulárne opatrenia a rozhodnutia, znižovať spotrebu na bežných výdavkoch tam, kde je to možné alebo tam, kde tieto vyhodnocujeme ako nadštandard a komfort, ktorého je sa možné – aspoň načas – sa zriecť. Rád by som sa touto cestou poďakoval za pretrvávajúcu dôveru v to, že tak nečiním z rozmaru, ale v záujme budúcnosti a udržateľnosti.

Ako to teda v roku 2022 nakoniec u nás dopadlo?

Najdôležitejšie azda je, že Lozorno v minulom roku hospodáril v pluse s rozpočtovým prebytkom, ktorý po predpísaných úpravách a vylúčeníach nakoniec predstavuje čiastku **viac ako pol milióna EUR**.

Príjmy

Ak sa na hospodárenie obce v minulom roku pozrieme bližšie, potom môžeme skonštatovať, že sa nám podarilo dosiahnuť najvyššie príjmy v celej histórii obce, ktoré predstavovali viac ako 5 miliónov EUR (pre porovnanie v roku 2018 to bola menej ako polovica). Tieto príjmy nie sú pritom výsledkom zvýšenia obecných daní a poplatkov (tie sa v minulom

roku nezvyšovali), ani zásluhou výraznejšieho zvýšenia príjmov z podielových daní od štátu (vplyvom opatrení vlády a parlamentu, ale i v dôsledku nepriaznivého vývoja celej ekonomiky sa tieto príjmy obci zásadne nezvyšovali). Najväčší podiel na náraste príjmov do tejto výšky majú granty, transfery a dotácie (viac ako 1 milión EUR), pričom väčšina z nich bola vo svojej povahe nenárokovateľná a teda ich získanie je výsledkom intenzívnej práce vedenia obce, vedenia našej školy a zamestnancov obecného úradu v oblasti prípravy rôznych projektov a uchádzania sa o peniaze z európskych alebo iných verejných zdrojov. Bez ich získania a bez reálnych výsledkov v tejto oblasti by rozpočet obce ostal podstatne chudobnejší a bez možnosti financovať to všetko, čo sa v minulom roku spravilo a zaplatilo. V plnej miere sa pritom u nás osvedčilo, že skôr ako vyplákať nad tým, ako sa to či ono nedá pre nedostatok financií zrealizovať, je treba úsilie venovať do ich získavania. Potešiteľné tiež je, že ani v roku 2022 sme sa nevydali cestou vylepšovania obecných príjmov predajom obecného majetku, čo dokazuje skutočnosť, že kapitálových príjmov za minulý rok vykazujeme len niečo cez 3 tisíc EUR. Ani tie sa neminuli a budú odložené do osobitného fondu, ktorý sme sa pred 4 rokmi rozhodli vytvoriť pre účely financovania budúceho obstarania nových obecných nehnuteľností.

Výdavky

Výdavky obce predstavovali necelých 4,5 milióna EUR. Z nich až 20 % tvorili výdavky kapitálové, teda investičné, ktoré sa v plnom rozsahu prejavili na náraste majetku obce. V minulom roku sa tak zavŕšila prvá etapa modernizácie objektu starého kultúráku, ukončila sa kompletná modernizácia Zvončinskej ulice a rekonštrukcia ciest Na riadku a Borovicová, ukončili sa chodníky na Novej a Dlhej ulici, dokončila sa výstavba ihriska na Vendelínskej ulici, postavila sa pumptracková dráha, zrealizovali sa investície do vylepšenia školských areálov v MŠ i ZŠ a začala sa dlho pripravovaná výstavba novej školskej budovy. Nezmeneným tempom pokračovali tiež investície do projektovej a investičnej prípravy nových akcií, z ktorých za zmienku stojí najmä rekonštrukcia domu smútku, nadstavba MŠ, príprava rekonštrukcie ďalších ciest a chodníkov (námestie pred obecným úradom, Športové nám., Jelšovská ul., Pri majeri, Vendelínska a ďalšie). Ďalších viac ako 1,4 milióna EUR predstavovali výdavky minuté v ZŠ a MŠ. Ostatné bežné výdavky predstavovali potom čiastku niečo viac ako 1,9 milióna EUR.

Zhodnotenie obdobia 2018-2022

Keďže minulý rok bol tiež posledným rokom predchádzajúceho volebného obdobia sú aj jeho výsledky príležitosťou pre porovnanie východísk na jeho začiatku so stavom na jeho konci. Čo sa v dedine za ostatné 4 roky spravilo a čo nie, čo sa podarilo posunúť k lepšiemu a čo ostalo aké bolo, alebo sa i zhoršilo, to si vie vyhodnotiť každý, kto u nás v dedine žije a pozerá na svet bez ružových okuliarov a dostatočne kriticky, ale aj tiež bez zášte a predsudkov.

Čísla pritom hovoria nasledovné:

- **príjmy obce vzrástli v tomto časovom období na dvojnásobok** (z 2,4 milióna EUR v roku 2018 na 5,05 milióna EUR v roku 2022), pričom príjmy z grantov, transferov a dotácií rástli rovnakým tempom (z 526 tis. EUR v roku 2018 na 1,080 milióna EUR v roku 2022)
- **bežné výdavky vzrástli v rovnakom období o 45 %** (z 1,3 milióna EUR v roku 2018 na 1,9 milióna EUR v roku 2022)
- **kapitálové (investičné) výdavky vzrástli na 2,4 násobok** (zo 414 tis. EUR v roku 2018 na celých 1 milión EUR).

A čo sa týka často diskutovanej témy miezd a plátov na obci? Zatiaľ čo v roku 2018 predstavovali výdavky na mzdy a platy zamestnancov a funkcionárov obce 362 822,73 EUR v roku 2022 to bolo 523 039,61 EUR a teda za celé predchádzajúce roky tieto výdavky vzrástli o necelých 45 %, čo je s nárastom iných položiek rozpočtu asi jedna z najmenej rastúcich položiek.

Čo sa týka skutočného použitia bežných výdavkov potom sa vynaložilo:

- na vzdelávanie 1,7 mil. EUR (v roku 2018 1,1 mil. EUR)
- na riadenie obce (zahrnujúci aj platy funkcionárov a referentov obecného úradu) 628 tis. EUR (v roku 2018 552 tis. EUR)
- na životné prostredie sa minulo 244 tis. EUR (v roku 2018 122 tis. EUR)
- na kultúru a šport 182 tis. EUR (v roku 2018 195 tis. EUR).
- na odpadové hospodárstvo šlo 178 tis. EUR (v roku 2018 až 473 tisíc EUR)
- na ochranu a bezpečnosť (zahrnujúc i

platy obecnej polície) 172 tisíc EUR (v roku 2018 necelých 89 tisíc EUR)

- na sociálne služby 143 tis. Eur (v roku 2018 58 tis. EUR).

Obecný dlh

Čo sa týka stavu zadlženia obce, toto sa zásadným spôsobom nezmenilo a ostáva vo viac ako uspokojivej podobe, keď v minulom roku celková zadlženosť obce predstavovala 15,17 % (pri odporúčanej hodnote do 50 %), miera zadlženosti 21,49 % (odporúčaná hodnota je menej ako 70 %) a miera úverovej zaťaženosti sa vykazovala vo výške 7,87 % (pri odporúčaní menej ako 50 %).

Namiesto dlhých záverov azda len sumarizácia stavu obecnej pokladne k 31.12.2022, ktorý z hospodárenia vyplýva:

• **Zostatok finančných prostriedkov za rok 2022 predstavuje +527 tis. EUR**

• **Rezervný fond obce je naplnený do výšky +387 tis. EUR**

• **Osobitný peňažný fond vykazuje zostatok +25 tis. EUR**

• **Odložené a dosiaľ nepoužívané prostriedky z poplatku za rozvoj +250 tis. EUR**

• **Nevyčerpaný úver z roku 2020 +53 tis. EUR**

Celkovo je tak k dispozícii voľných a neminutých 1,24 milióna EUR, ktoré môžu byť v budúcnosti použité na ďalšie rozvojové projekty a ich financovanie. Pre lepšie a krajšie Lozorno a pre lepší život každého jej obyvateľa. A to je aj jasný a jednoznačný dôkaz o tom, ako sme spo-

ločne hospodárili v roku minulom, ale aj celé 4 predchádzajúce roky. Rád by som sa poďakoval za príležitosť sa na týchto výsledkoch ostatné 4 roky podieľať a rozpočtovú agendu spoluriadiť. Najmä by som však tiež rád vyjadril svoje poďakovanie za prístup k obecným financiám a často ťažkým a nepopulárnym rozhodnutiam za celé uplynulé 4 roky (a v minulom roku zvlášť) starostovi obce Ľubošovi Tvrdoňovi, predsedovi finančnej a ekonomickej komisie Slávoovi Belešovi a všetkým jej členom za ich odvedenie, nijako nezaplatenú prácu a nasadenie pre Lozorno, ale aj všetkým kolegom poslancom zastupiteľstva a členom obecnej rady za ich podporu takému obecnému hospodáreniu, ktorého výsledky sú zobrazené aj v záverečnom účte za rok 2022.

*Ladislav Krechňák,
zástupca starostu, poslanec OZ*

Ako hospodárila obecná spoločnosť

Svoje hospodárenie uzatvárala v mesiaci jún nielen obec, ale i naša obecná spoločnosť. Dňa 26.júna zasadala dozorná rada spoločnosti LOZORNO spol. s r.o., ktorá prerokovala tiež výsledky hospodárenia spoločnosti za rok 2022 a jej účtovnú závierku k 31.12.2022.

Dozorná rada sa podrobne venovala analýze stavu a hospodárenia spoločnosti v uplynulom roku. Obecná spoločnosť dnes zahŕňa dve hospodárske strediská a to jednak prevádzku obecnej vodárenskej sústavy (vodovodu a kanalizácie) a tiež verejnoprospešné obecné aktivity a výkony (správu a údržbu obecnej zelene, ciest a verejných priestranstiev a obecné odpadové hospodárstvo – kompostovisko a zberný dvor). Zatiaľ čo verejnoprospešná časť aktivít spoločnosti v minulom roku po nastavení jej financovania formou obecnej dotácie vykazovala v zásade nerušený chod a vyrovnané hospodárenie, jej vodárenská divízia bola v minulom roku konfrontovaná s výzvami, ktoré nepochybne dali „zabrať“. Podnikateľský plán, ktorý spoločnosť mala na začiatku minulého roka musel manažment spoločnosti spolu s vedením obce meniť takpovediac za pochodu. Nečakaný nárast cien prakticky všetkých vstupných nákladov vrátane raketového vzostupu cien energií (vláda SR nakoniec napriek príslubom neprijala žiadnu kompenzačnú schému pre vodárenské spoločnosti) boli výzvou, ktorú nebolo ľahké zvládnuť. Takisto k priaznivému vývoju neprispelo ani zníženie spotreby vody v obci, čo by inak z pohľadu ekologického samozrejme bolo možné hodnotiť ako pozitívum, avšak pre spoločnosť to znamenalo výpadok

časti jej projektovaných príjmov. S tým všetkým sa pritom spoločnosť musela vysporiadať pri regulovanej cene svojho produktu – vodného a stočného, ktorá na rozdiel od zvyšovania cien vstupov v minulom roku nebola žiadnym spôsobom upravovaná. A to aj po spoločnom rozhodnutí manažmentu a vedenia obce v záujme toho, aby sa zmiernil prvotný šok z významného tlaku na rodinné rozpočty obyvateľov a aby sa nárast ceny vody a kanalizačných poplatkov rozložil do dlhšieho časového obdobia.

Samozrejme, že naša obecná spoločnosť nebola jediná, ktorá takýto vývoj zažila. Osobne si myslím, že sme ho nakoniec zvládli nie najhoršie. Zatiaľ čo inde vykazali významné straty, poďarilo sa opatrným rozvážnym spôsobom vedenia spoločnosti zo strany jej manažmentu, ale tiež šetrením pri vynakladaní každého jedného výdavku a pri trpezlivosti jej zamestnancov ukončiť rok 2022 s minimálnou stratou vo výške cca 7 751 EUR. Táto bude vyrovnaná zo ziskov z minulých období, ktoré sme zo strany vedenia obce zámerne dlhodobo zo spoločnosti nevyplácali a odkladali práve pre takéto situácie. Aj to je dôkazom, že dlhodobé stratové hospodárenie nie je v obecnej spoločnosti možné pripustiť, lebo inak ohrozuje jej budúcnosť.

Spolu s manažmentom spoločnosti sa dozorná rada zaoberala tiež prijatím opatrení, ktoré umožnia prekonať súčasný nepriaznivý vývoj, resp. budú nevyhnutnou reakciou naň. V tejto súvislosti sme sa zhodli na tom, že naďalej ostáva cieľom a perspektívou udržanie vody v lozornianských rukách. Nepri-

púšťame jej predaj alebo privatizáciu ani v prospech väčších hráčov na trhu ani iných osôb. Sme naďalej presvedčení, že naša voda je našim bohatstvom, ktoré si musíme chrániť. Predpokladom pre to je však zdravé hospodárenie s ňou a zdravá obecná spoločnosť ako prevádzkovateľ obecného vodovodu a kanalizácie. Obecná spoločnosť bude musieť v súčasnej situácii predovšetkým hľadať priestor, v ktorom dokáže naplniť svoje príjmy aj z iných vedľajších činností, ktoré musí začať intenzívnejšie ponúkať a realizovať. Bez toho nedokážeme vyplácať jej zamestnancom skutočne spravodlivú plácu za ich prácu a aj ďalšie úspory v tejto oblasti sú aktuálne nereálne (mzdy zamestnancov osobne považujem za naozaj nízke). Rovnako sme sa zhodli na tom, že je načas zintenzívniť aj tlak na tých, ktorí dnes otvorene či skryto využívajú služby obecnej vodárenskej infraštruktúry bez toho, aby za ne platili. Po úspešnom projekte nasadenia vodomeroch s predplatenými kartami, ktorý vo veľkej miere vyriešil problém chronických neplatičov, bude teraz potrebné pristúpiť oveľa intenzívnejšie k vyhľadaniu tých, čo majú pripojenie na kanalizáciu (prípadne vodovod), ale za tieto riadne neplatia. Preto spoločnosť v najbližšej dobe pristúpi tiež ku kontrolám jestvujúcich napojení a k ich porovnávaniu s deklarovaným stavom. V tejto súvislosti prosím všetkých tých, ktorých sa to z takého alebo iného dôvodu priamo dotýka (napr. majú napojené svoje dažďové zvody na obecnú kanalizáciu), aby sami preventívne a iniciatívne tento problém s obecnou spoločnosťou začali riešiť a vyhli sa tak zbytočným konfliktom.

Pokračovanie na str. 22.

tom a navyiac aj navýšeným nákladom.

Osobne dávam prednosť tomu, ak sa vo verejnom priestore hovorí pravda a nezamlčiava sa skutočný stav vecí. Verím, že v konečnom dôsledku je totiž väčšina ľudí dostatočne rozumná na to, aby nepodľahla nepravdivej lúbivej rétorike. Preto aj na záver úplne otvorene - súčasné ceny vodného a stočného v našej obci, tak ako sú tieto nateraz nastavené, nie sú v blízkej budúcnosti udržateľné a bude musieť prísť k ich úpravám smerom nahor. Nie je dlhodobé možné, aby tieto ceny boli zásade nižšie ako ceny v

iných vodárenských spoločnostiach i na okolí. Je teraz dôležité zabezpečiť, aby sa tak nedialo skokovito, ale priebežne, pomaly a plynule. Z pohľadu obce je potom potrebné urýchlene nastaviť a zaviesť obecný sociálny program, ktorý pomôže našim seniorom s nárastom ceny sa lepšie vyrovnáť. Je potrebné tiež ďalej investovať tak, aby sme si pre potreby prevádzky vodovodu a kanalizácie dokázali vyrobiť čo najviac energie sami (jednu slnečnú elektrárňu už na streche COV máme a pomáha). To sú všetky úlohy na najbližšie týždne a mesiace. Verím, že aj ich naplnením dosiahneme

stav istoty, že nám zajtra z kohútika potečie voda v dedine rovnako ako dnes a že náš kanalizačný systém nezlyhá. Za to, že je to tak dnes, že funguje nielen vodovod a kanalizácia, ale že sa plnia aj verejnoprospešné úlohy v oblasti verejnej zelene, čistoty a odpadového hospodárstva v tomto roku a že sa plnili počas celého minulého roka by som sa rád touto cestou poďakoval všetkým zamestnancom spoločnosti a jej riaditeľovi, Jurajovi Schwarzovi.

Ladislav Krechňák, predseda dozornej rady LOZORNO spol. s r.o., poslanec OZ

Nádych retra v bývalých kasárňach

V máji sa už po 15. krát konala burza starožitností a náhradných dielov. Burza prilákala mnoho návštevníkov, predávajúcich a takisto obdivovateľov starých áut a motoriek, ktoré je možné vidieť v múzeu.

Návštevníci si pri tónoch retro hudby

mohli vychutnať občerstvenie z bufetu, ktorý zabezpečilo poľovné združenie PZ Podhorie. Teší nás narastajúci záujem o toto podujatie.

Organizátor podujatia *Veterán Tatra & Army club Lozorno* vás zároveň srdečne pozýva na nasledujúcu burzu, ktorá sa bude konať **2. septembra 2023** v priestoroch bývalých kasární, v areáli v blízko priehrady Lozorno.

Marián Káčik, foto: Martin Goga

LETO PLNÉ ZÁŽITKOV
fotovýlety
pre deti a mládež

Tibi Photography
www.tibiphotoc.com

Termíny a destinácie:
www.tibiphoto.com

Povoľovanie fotovoltických zariadení

Fotovoltika je proces priamej premeny svetla na elektrickú energiu. Názov je odvodený od slova foto (svetlo) a volt (jednotka elektrického napätia). Proces premeny prebieha vo fotovoltickom článku.

Fotovoltické zariadenie (FVZ) je zariadenie na výrobu elektriny zo slnečnej energie umiestnené najčastejšie priamo na strešnej konštrukcii alebo na obvodovom plášti stavby (budovy), ktorého výkon je vyvedený do vlastnej elektroinštalácie stavby (budovy). Takýmto spôsobom pripojené zariadenie slúži primárne pre výrobu elektrickej energie pre vlastnú spotrebu v stavbe (budove), a to aj v prípade, že elektrotechnické riešenie stavby (budovy) umožňuje dodávku elektriny do distribučnej sústavy v čase, keď okamžitá spotreba elektriny v stavbe (budove) je nižšia ako okamžitá výroba elektriny v zariadení.

Podľa stavebného zákona (zákon číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku) je možné fotovoltické zariadenie realizovať až **po povolení stavby na príslušnom stavebnom úrade**.

Umiestnením fotovoltického zariadenia (FVZ) na strechu alebo fasádu stavby (budovy) sa nemení účel užívania stavby oproti účelu, na ktorý bola pôvodná stavba povolená v prípadoch, ak je elektrická energia vyrobená zo slnečnej energie vyvedená do vlastnej elektroinštalácie stavby (bez ohľadu na odvádzanie prebytkov elektrickej energie do distribučnej siete). Z hľadiska povolovania fotovoltického zariadenia (FVZ) na streche alebo fasáde existujúcej stavby (budovy) bude stavebný úrad postupovať podľa § 54 stavebného zákona v režime stavebného povolenia alebo ohlásenia ako pri stavebných úpravách:

- stavebné povolenie je potrebné, ak ide o stavebné úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad stavby, zasahuje sa do nosných konštrukcií stavby, mení sa spôsob užívania stavby a ohrozujú sa záujmy spoločnosti (§ 55 ods. 1 v spojení s § 66 stavebného zákona),

- ohlásenie stavebnému úradu postačí iba vtedy, ak ide o stavebné úpravy, ktorými sa podstatne nemení vzhľad stavby, nezasahuje sa do nosných konštrukcií stavby, nemení sa spôsob užívania stavby a neohrozujú sa záujmy spoločnosti (§ 55 ods. 2 písm. c) v spojení s § 57 stavebného zákona).

To znamená, že z pohľadu stavebného zákona je možné realizovať fotovoltické zariadenie na strechu rodinného domu, prípadne na vhodné miesto na pozemku až po povolení stavebným úradom, a to buď:

- ohlásením stavebnej úpravy – v jednoduchších prípadoch (prevažne sa to týka rodinných domov).

K povoleniu umiestnenia fotovoltického zariadenia vydaného stavebným úradom je nutné:

- podať si žiadosť (o stavebné povolenie alebo o ohlásenie stavebnej úpravy)
- priložiť stanovisko spoločnosti Západoslovenská distribučná, a.s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava k realizácii fotovoltického zariadenia
- priložiť projektovú dokumentáciu fotovoltického zariadenia (technickú správu a výkresovú časť)
- zaplatiť správny poplatok (v prípade stavebného povolenia pre fyzickú osobu ako zmenu dokončenej stavby 50,- eur alebo v prípade ohlásenia stavebnej úpravy pre fyzickú osobu 10,- eur). Správny poplatok možno uhradiť osobne v podateľni obecného úradu alebo bankovým prevodom na účet obce Lozorno.

Číslo účtu: IBAN: SK34 5600 0000 0032 0374 7001

Variabilný symbol: 221 004 001 – stavebné povolenie, 221 004 031 – ohlásenie

K žiadosti je potrebné priložiť doklad o uhradení poplatku.

- keďže každá stavba je individuálna – ani dva rodinné domy postavené vedľa seba nebývajú rovnaké, môže stavebný úrad požadovať ďalšie prílohy, stanoviská a pod. podľa povahy stavby

Občania, ktorí majú otázky či už k uvedenej tematike alebo v inej záležitosti, môžu prísť osobne na stavebný úrad v rámci stránkových hodín:

Pondelok: 8:00 – 12:00 a 13:00 – 15:00

Streda: 8:00 – 12:00 a 13:00 – 16:30

Prípadne sa so stavebným úradom môžu spojiť telefonicky (prosíme občanov, aby boli trpezliví a v prípade, ak sa nedovolia na prvýkrát, aby svoju snahu nevzdali, nakoľko súbežne vybavujeme aj občanov, ktorí prídu na stavebný úrad osobne).

**Telefonický kontakt, pevná linka: 02/69204 350,
02/69204 351.**

Mobil: 0905 107 238

- stavebným povolením – v zložitejších prípadoch alebo

Lucia Bičárová, stavebný úrad Lozorno

Najdlhší visutý most na svete niektorým troška roztriasol nohy

Klub turistov Lozorno usporiadal zájazd na Dolnú Moravu, kde sme prvý deň navštívili hrad Bouzov. Je to romantický hrad založený na prelome 13. a 14. storočia, nachádza sa v malebnej krajine Litovelska a Mohelnicka. Hrad je kompletne zariadený a nachádza sa v ňom veľa obrazov, umeleckých historických predmetov, i na mieru vyrobený historický nábytok. Po návšteve hradu sme absolvovali prehliadku krásnej a bohato vyzdobenej Javoričskej jaskyne a na záver dňa sme navštívili domáci pivovar s názvom Zlosyn. Na druhý deň sme išli na najatraktívnejšie miesto nášho zájazdu a tým bol najdlhší visutý peší most na svete „SKYBRIDGE“ (Nebeský most). Most je zavesený nad hlbokým horským údolím vo výške 95 m a dlhý je 721 metrov. Prešli sme z jedného horského hrebeňa na druhý. Keď sme prechádzali po moste, ktorý mal stále malé mierne výkyvy, tak niektorí absolvovali prechod cez

tento most veľmi opatrne s mierne roztrasenými nohami. Následne sme vystúpili na rozhľadňu „Stezka v oblaciach“, z ktorej boli nádherné výhľady na okolie. Mali sme šťastie, že sme k mostu vystúpili namiesto lanovkou peši a nemuseli sme čakať dlho v rade, nakoľko neskôr bol k mostu 300 dlhý rad vo štvorstupe a preto niektorí čakali na prechádzku po moste vyše dvoch hodín. Taký enormný záujem je o túto atrakciu. Posledný deň bola naplánovaná turistika na Králický Sněžník 1 423 m. Je to vrch v rovnomernom pohorí na hranici Česka a Poľska. Názov vychádza z blízkeho mesta Králiky a dlhého obdobia trvania snehovej prikrývky, ktorá môže pretrvávať až 8 mesiacov. Tesne pod vrcholom, zhruba 50 výškových metrov pod ním, pramení rieka Morava. Na samom vrchole, kde je

hranica s Poľskom, bola vysoká rozhľadňa s mohutnými presklenými bokmi, odkiaľ bolo široko ďaleko vidno na českú i poľskú stranu. Výhľadmi z rozhľadne sme boli obohatení o krásne zážitky a videli sme impozantné diela.

V rámci vysokohorskej turistiky sme na stretnutí vysokohorských turistov vo Vysokých Tatrách najprv absolvovali prechod z Kežmarských žľabov na chatu Plesnivec, Kopské sedlo, až do Tatranskej javoriny. Na druhý deň sme s horolezeckým výstrojom zvládli túru cez Veľkú Svišťovku 2 037 m, Malý Kežmarský štít 2 513 m, Kežmarský štít 2 556 m a Huncovský štít 2 352 m a prekonal sme štyri dvojtisícovky za jediný deň.

Text a foto: Alojz Dvoran

Spravodaj obce Lozorno, Ročník XXI, evidenčné číslo: EV 3213/09, číslo ISSN 1339-1593 | **Vydavateľ:** Obecný úrad Lozorno, Hlavná 1, 900 55 Lozorno, IČO: 00 304 905, tel.: 02/6920 4311, e-mail: obec@lozorno.sk | **Spravodaj z dodaných materiálov zostavila:** Barbora Hurajová, **Redakčná rada:** Vlasta Miklošová, Katarína Zrubeková, Anna Špačeková, Tibor Végheš a Dáša Palovičová | **Jazyková korektúra:** Andrea Grancová | **Grafické spracovanie a tlač:** NEUMAHR TLACIAREN s r.o., Bratislava, **Distribúcia:** Obecný úrad Lozorno. **Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciamy** | **Uzávierka tohto čísla:** 30. júna 2023. **Vychádza:** 12. júla 2023. **Uzávierka čísla 3/2023:** 30. septembra 2023 | **Vychádza 4 x ročne**